

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Svešvaloda (angļu, vācu, franču) 9. klase

Gatavošanās valsts pārbaudes darbam

Metodiskais materiāls

2026

Rīga

SATURS

Ievads	2
TEORĒTISKĀ DAĻA	
Valsts pārbaudes darba daļu raksturojums un ieteikumi	3
Lasīšana	3
Klausīšanās	3
Rakstīšana	4
Runāšana	4
PRAKTISKĀ DAĻA	
Kā nonākt pie pareizās atbildes valsts pārbaudes darbā angļu valodā?	5
Angļu valoda: Lasīšana	5
Angļu valoda: Klausīšanās	8
Angļu valoda: Rakstīšana	10
Angļu valoda: Runāšana	13
Kā nonākt pie pareizās atbildes valsts pārbaudes darbā vācu valodā?	
Vācu valoda: Lasīšana	17
Vācu valoda: Klausīšanās	20
Vācu valoda: Rakstīšana	25
Vācu valoda: Runāšana	29
Kā nonākt pie pareizās atbildes valsts pārbaudes darbā franču valodā?	
Franču valoda: Lasīšana	33
Franču valoda: Klausīšanās	37
Franču valoda: Rakstīšana	40
Franču valoda: Runāšana	44
PIELIKUMI	
1. pielikums. Vērtēšanas kritēriji rakstīšanas daļai	48
2. pielikums. Vērtēšanas kritēriji runāšanas daļai	49
3. pielikums. 2024./2025. mācību gada uzdevumi (angļu, vācu, franču valoda)	50

IEVADS

Metodiskais materiāls paredzēts skolēniem, kuri gatavojas valsts pārbaudes darbam "Svešvaloda (angļu, vācu, franču) 9. klasei", un ir izstrādāts, pamatojoties uz 2024./2025. mācību gada valsts pārbaudes darba (centralizētā eksāmena) "Svešvaloda (angļu, vācu, franču) 9. klasei" materiāliem.

Metodiskais materiāls sastāv no divām daļām – teorētiskās un praktiskās daļas. Teorētiskās daļas mērķis ir sniegt informāciju par valsts pārbaudes darba uzbūvi un vērtēšanas kritērijiem, kā arī piedāvāt ieteikumus, kā mērķtiecīgi sagatavoties pārbaudes darbam.

Praktiskajā daļā ir izanalizēti visu trīs svešvalodu pārbaudes darba daļu uzdevumi, īpašu uzmanību pievēršot jautājumam "Kā nonākt pie pareizās atbildes?"

Metodiskā materiāla pielikumos ir pieejami 2024./2025. mācību gada centralizētā eksāmena "Svešvaloda (angļu, vācu, franču) 9. klasei" uzdevumi un to atbildes.

Metodisko materiālu izstrādāja Jānis Zeimanis, Kirils Soklakovs un Olga Billere.

TEORĒTISKĀ DAĻA

Svešvalodas valsts pārbaudes darbs (turpmāk – VPD) 9. klasei pārbauda, vai skolēns prot lietot svešvalodu ikdienas situācijās. VPD 9. klasei atbilst valodas apguves B1 līmenim saskaņā ar Eiropas kopīgajām pamatnostādnēm valodu apguvē.

B1 līmenis nozīmē, ka skolēns:

- ✓ saprot rakstīto un audio tekstu galveno domu;
- ✓ spēj paust savu viedokli par pazīstamām tēmām;
- ✓ var uzrakstīt vienkāršu tekstu;
- ✓ pieļauj atsevišķas valodas kļūdas, ja tās netraucē teksta vai izteikuma izpratnei.

VPD uzbūve

VPD DAĻA	Uzdevumu skaits	Maksimālais iegūstamo punktu skaits	Daļas īpatsvars (%)	Izpildes laiks (min)
Lasišana	3	20	25	50 (+10 min atbilžu lapas aizpildīšanai)
Klausīšanās	3	20	25	25 (+10 min atbilžu lapas aizpildīšanai)
Rakstīšana	1	20	25	40
Runāšana	1	$25 \times 0,8 = 20$	25	15–20 (ieskaitot gatavošanās laiku)

VPD DAĻU RAKSTUROJUMS UN IETEIKUMI

LASĪŠANA

VPD skolēnam jālasa **īsāki un garāki teksti**, piemēram, sludinājumi, e-pasti, rakstu fragmenti, paziņojumi, intervijas, ziņas, instrukcijas, bloga ieraksti, daiļliteratūras fragmenti.

Daļas raksturojums

Lasīšanas daļā skolēnam nepieciešams

- ✓ saprast rakstīta teksta galveno domu;
- ✓ atrast konkrētu informāciju (vārds, skaitlis, fakts);
- ✓ saprast, kam un kāpēc teksts ir rakstīts;
- ✓ analizēt vienkāršu un daļēji autentisku tekstu.

Uzdevumu veidi: daudzizvēļu uzdevumi, vērtējuma izvēles uzdevumi, teksta papildināšanas uzdevumi, savietošanas uzdevumi, informācijas atrašana īsos tekstos, piezīmju papildināšana, tabulu aizpildīšana, atvērtie jautājumi.

Ieteikumi skolēnam, veicot lasīšanas pārbaudes uzdevumus:

- ✓ izlasi vispirms jautājumus, tad tekstu;
- ✓ meklē atslēgvārdus, nevis tulko visu tekstu;
- ✓ lasi tekstus globāli un/vai selektīvi;
- ✓ izvēlies atbildi arī tad, ja nav pilnīgas pārliecības.

KLAUSĪŠANĀS

VPD jāklausa **2,5–3 minūtes gari audioieraksti**: sarunas, paziņojumi, ziņas, sludinājumi, stāstījumi par ikdienas tēmām, radio raidījumi, diskusijas.

Daļas raksturojums

Klausīšanās daļā skolēnam nepieciešams

- ✓ saprast, par ko tekstā ir runa;
- ✓ saklausīt konkrēto informāciju (laiks, vieta, darbība);
- ✓ saprast runātāja nolūku.

Uzdevumu veidi: daudzizvēļu uzdevumi, vērtējuma izvēles uzdevumi, savietošanas uzdevumi, teksta papildināšanas uzdevumi, piezīmju papildināšana, tabulu aizpildīšana, atvērtie jautājumi.

Klausīšanās daļā katrs audioieraksts tiek atskaņots **divas reizes**.

Ieteikumi skolēnam, veicot klausīšanās pārbaudes uzdevumus:

- pirms klausīšanās izlasi jautājumus;
- pirmajā reizē klausies vispārīgi (par ko tekstā ir runa);
- otrajā reizē koncentrējies uz detaļām;
- nepievērs pārmērīgu uzmanību nezināmiem vārdiem;
- neuztraucies par pareizrakstības kļūdām (atbilde ir pareiza, ja pareizrakstības kļūda nemaina vārda nozīmi).

RAKSTĪŠANA

Rakstīšanas daļā ir jāveic viens uzdevums – **jāraksta saistīts un secīgs teksts, (aptuveni 200 vārdu)**: e-pasts, personiskā vēstule, viedoklis, apraksts, stāsts, raksts.

Uzdevums ietver situācijas aprakstu un iedevumu. Iedevumā var būt e-pasts, sludinājums, piezīmes, viedokļi utt.

Rakstīšanas daļā vērtē:

- ✓ vai atbildēts uz visiem uzdevuma jautājumiem;
- ✓ vai tekstam ir sākums, pamatdaļa un nobeigums;
- ✓ cik plašs vārdu krājums un cik sarežģītas teikuma struktūras lietotas tekstā;
- ✓ cik pareizs un precīzs ir valodas lietojums.

Detalizēti izstrādāti vērtēšanas kritēriji rakstīšanas daļai pieejami 1. pielikumā.

Ieteikumi skolēnam, veicot rakstīšanas pārbaudes uzdevumus:

- pirms rakstīšanas izveido īsu plānu;
- raksti par to, ko proti pateikt (labāk rakstīt ar kļūdām nekā nerakstīt vispār);
- pārbaudi, vai atbildēji uz visiem jautājumiem.

RUNĀŠANA

Runāšanas daļā ir viens uzdevums, kurš ir jāpilda pārī ar vēl vienu skolēnu.

Uzdevums sastāv no šādām daļām: **monologruna** (jāizsaka savs viedoklis par kādu tēmu), **dialogs/diskusija** (jāpārrunā abi viedokļi un jāvienojas par kādu konkrētu jautājumu/risinājumu), **papildjautājumi** (jāatbild uz diviem skolotāja jautājumiem).

Runāšanas daļas biļetē ir dots saziņas situācijas apraksts, sarunas tēma, pozīcijas/nostājas apraksts, atslēgvārdi un sarunas pieturpunkti.

Runāšanas daļā vērtē:

- ✓ spēju izteikt viedokli, veidojot loģiski saistītu runātu tekstu;
- ✓ spēju formulēt jautājumus, balstoties uz dzirdēto informāciju;
- ✓ spēju sarunāties un sadarboties, lai vienotos par kopīgu risinājumu;
- ✓ spēju sniegt atbildes uz sarunas partnera un skolotāja jautājumiem;
- ✓ valodas līdzekļu daudzveidību, valodas lietojuma pareizību un valodas plūdumu.

Detalizēti izstrādāti vērtēšanas kritēriji runāšanas daļai pieejami 2. pielikumā.

Ieteikumi skolēnam, veicot runāšanas pārbaudes uzdevumus:

- uzmanīgi izlasi, kāda ir tava pozīcija, par kuru jāveido monologruna;
- gatavojot runu, izmanto atslēgvārdus, nevis raksti pilnu tekstu;
- runā vienkārši, bet nepārtraukti, pat ja pieļauj kļūdas;
- veic pierakstus otrā skolēna monologrunas laikā, lai noformulētu 2–3 jautājumus;
- reaģē uz sarunas partnera teikto;
- atbildi uz visiem jautājumiem pēc iespējas plašāk;
- ja nesaproti jautājumu, palūdz to atkārtot.

PRAKTISKĀ DAĻA – KĀ NONĀKT PIE PAREIZĀS ATBILDES?

ANĢĻU VALODA

LASĪŠANA

Šajā sadaļā aprakstīts, kā soli pa solim pildīt lasīšanas uzdevumus, lai nonāktu pie pareizās atbildes.

1. uzdevuma analīze

Šis uzdevums sastāv no īsiem tekstiem vai tekstu fragmentiem.

Uzdevuma veids – savietošana: cilvēku apraksti (1–5) un piedāvājumi (A–F); jāatrod labākais variants katram cilvēkam. Lasītājam nav jāsaprot viss teksts.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

1. solis: vispirms izlasi cilvēku aprakstus, tikai tad piedāvājumus.

2.	Mark has always loved sports, especially football, ever since he was a child. Playing football has helped him relax and clear his mind. But recently, something very different has caught his interest. Now, he feels excited about acting and being in the spotlight. Mark dreams about being on stage and feels it could be a new adventure for him.
----	--

Pasvītro atslēgvārdus: *football, acting, on stage, spotlight*

2. solis: meklē piedāvājumos tos pašus jēdzienus.

D	Lights, camera, action! Join us for an unforgettable theatrical experience during the first and second weeks of July. Whether you're a professional or new to acting, our theatre camp for 12-18 year olds promises creativity, new friendships, and unforgettable memories. Join us!
---	---

Pasvīrotie atslēgvārdi sakrīt ar: *acting, stage, spotlight*

3. solis: atbilde: Mark → D

2. uzdevuma analīze

Uzdevuma veids – daudzizvēļu uzdevums.

Skolēns

- lasa īsu informatīvu tekstu;
- atbild uz *why / what / how* jautājumiem;
- meklē informāciju tekstā, nevis min;
- pārliedz, kāpēc citas atbildes neder.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

6. What is the main purpose of the text?

- A To compare Longview's nature protection initiatives.
- B To criticise Longview's treatment of wild animals living in the city
- C To describe the role of city initiatives in saving animals.
- D To complain about the lack of animal friendly areas in the city.

1. solis: salīdzini visas atbildes (A, B, C, D) – ar ko tās atšķiras.

2. solis: skaties uz visu tekstu kopumā.

Tekstā – stāsts par ideju; kā cilvēki palīdzēja dzīvniekiem; pozitīvs tonis.

Tekstā neviens nesūdzas, nekritizē.

Ja teksts ir pozitīvs, tad atbilde nebūs *criticise* vai *complain*.

3. solis: atzīmē atbildi: C – *to describe the role of city initiatives in saving animals*.

3. uzdevuma analīze

Uzdevums satur vienu garāku informatīvu tekstu, no kura ir izņemti teikumi un atstātas vietas aizpildīšanai. Uzdevuma veids – savietošana: tekstā ir 7 aizpildāmie lauki (14.–20. jautājums); doti 8 teikumi (A–H); katrs teikums der tikai vienā vietā, viens teikums (atbilde) ir lieks.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

1. solis: izlasi tekstu, tikai tad izlasi teikumus (A–H).

2. solis: pajautā sev: Par ko ir šis teksts? Vai tonis ir pozitīvs?

Šajā tekstā ir šādas tēmas: sievietes sportā; tradīcijas un kultūra; nākotne un vienlīdzība.

3. solis: lasi uzmanīgi, kāda informācija ir pirms un pēc aizpildāma lauka.

Piemērs:

Female athletes are fighting for recognition and discovering cultural connections through the traditional Polynesian sport of outrigger canoeing*. In the crystal-clear Tahitian lagoon, Hinatea Bernadino guides us through the waters, encouraging us to connect with the canoe and feel the energy of ancestors and nature. She recently won her 11th victory in the Te Aito competition, which is a prestigious race held off the shores of the capital of Tahiti.

(14) _____ Bernadino explains that it is more than just showing physical strength; it is about being guided by *mana* — the life force, the energy of ancestors and nature that helps them in their races.

Teikums PIRMS aizpildāmā lauka:

- runa ir par Bernadino; minēts, ka viņa ir ļoti veiksmīga sportiste (11 uzvaras);
- teksts ir konkrēts, personisks.

Teikums PĒC aizpildāmā lauka:

- tiek skaidrots, ka tas ir vairāk nekā fizisks spēks;
- runa vairs nav tikai par sportu, bet par tā nozīmi Bernadino kultūrā.

Pareizais teikums, lai aizpildītu tukšumu: **D** – *Outrigger canoeing, known as va'a in Tahitian, holds a significant place in Polynesian culture.*

Pamatojums: šajā vietā teksts pāriet no konkrētā uz vispārīgo: persona → sports → kultūra → nozīme.

Tātad aizpildāmajā laukā nav vajadzīgs:

- jauns fakts par Bernadino;
- problēma vai kontrasts.

Tur ir vajadzīgs:

- paskaidrojums, kāpēc šis sports vispār ir svarīgs;
- konteksts, kas sagatavo domu - *more than just physical strength*.

4. solis: meklē loģiskos savienojumus

Skaties uz:

- *However / Even though / At the same time / Now*
- atsauces vārdiem: *this, it, they, such activities*

Piemērs:

(19) _____ Gender inequalities still exist, with male athletes often receiving more recognition and opportunities. Bernadino believes that women can cover the same distances as men and should be treated

Pareizais teikums: **A** – *Even though she is a celebrated athlete, Bernadino faces certain challenges.*

Pamatojums: nākamais teikums runā par nevienlīdzību; *Even though* ievada pretstatu.

5. solis: ja šaubies – svīturo neiederīgos teikumus.

Piemērs: **G** – *Since that time, she has tried different sports.*

Šis teikums tiek uzskatīts par lieku, jo:

- teksts nav par sporta veida maiņu;
- nav pieminēts *since that time* konteksts.

ATCERIES

- ✓ Nav nepieciešams tekstā saprast katru vārdu.
- ✓ Pietiek, ja saprot domas secību.
- ✓ Pareizā atbilde savieno rindkopas, nevis tikai vārdus.
- ✓ Viens teikums vienmēr paliek pāri.

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

- Lasīšana ar mērķi: nelasi tekstu vārdu pa vārdam, bet meklē konkrētu informāciju.
- Pasvīturo atslēgvārdus uzdevumā, tad meklē to sinonīmus vai līdzīgas nozīmes vārdus tekstā.
- Lasi īsus tekstus (intervijas, ziņas, jauniešu blogus); mēģini īsi pastāstīt, kas ir teksta galvenā doma.
- Paplašini vārdu krājumu par bieži lietotām tēmām (pilsēta, atpūta, draugi, māksla, ceļošana, daba u. c.).

KLAUSĪŠANĀS

Šajā sadaļā izklāstīts, kā soli pa solim pildīt klausīšanās uzdevumus, lai nonāktu pie pareizās atbildes.

1. uzdevuma analīze

Pirmais uzdevums sastāv no 5 īsiem audiofragmentiem (runā 5 dažādi cilvēki, bet piedāvāti 6 apgalvojumi, no kuriem viens vienmēr ir lieks). Uzdevumā ir jānoskaidro katra runātāja izteiktā galvenā ideja. Audioieraksts skan divas reizes.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

1. solis: Pirms klausīšanās izlasi apgalvojumus (A-F) un katrā pasvīturo atslēgvārdus.

2. solis: Pirmajā klausīšanās reizē koncentrējies uz to, par ko vispār ir runa.

Nekoncentrējies uz detaļām, bet uzdod sev jautājumu: *Ko šis cilvēks iemācījās?*

Piemērs: Runātājs stāsta par kļūdām, zaudējumiem, un par to, ka tas palīdz augt.

3. solis: Otrajā klausīšanās reizē salīdzini dzirdēto ar apgalvojumiem un meklē nozīmes sakritību, nevis vārdu sakritību.

Piemērs: *I didn't succeed at first, but it helped me learn.*

Apgalvojums E: *how to deal with failure.*

Pareizā atbilde: **E**

ATCERIES

- ✓ Katrs runātājs izsaka vienu galveno domu.
- ✓ Ja nesaproti kādu atsevišķu vārdu, tas tomēr netraucē saprast runātāju.

2. uzdevuma analīze

Šajā uzdevumā katram jautājumam ir 3 atbilžu varianti (A, B, C).

Kā nonākt pie pareizās atbildes

1. solis: pirms klausīšanās izlasi tikai jautājumus.

Why does Jordan think gaming is better than spending time outside?

Pasvīturo atslēgvārdus: *Why, gaming*

2. solis: Pirmajā klausīšanās reizē koncentrējies uz to, kurš runā (*Jordan* vai *Alex*) un kam viņi piekrīt vai nepiekrīt. Bieži klausītājs mēdz sajaukt, kurš ko saka.

3. solis: Otrajā klausīšanās reizē salīdzini atbildes. Atbildi izvēlies tikai tad, ja apgalvojums sakrīt ar klausāmo tekstu. Ja apgalvojums izklausās loģiski, bet par to nekas netika teikts, tas noteikti neder kā pareizās atbildes variants.

Piemērs: *You can create your own world.*

A – *You create your own adventure.*

Pareizā atbilde: **A**

ATCERIES

- ✓ Vārdi audio tekstā var sakrist ar vārdiem apgalvojums, tas ne vienmēr norāda uz pareizu atbildi, jo var būt izteikta cita doma.

3. uzdevuma analīze

Šis uzdevums sastāv no garāka audioieraksta (stāstījums/raidījums). Aizpildāmajās vietās jāieraksta vārdi vai skaitļi (maksimums 4 vārdi vienā vietā).

1. solis: Pirms klausīšanās izlasi teikumus uzdevumā.

Pievērs uzmanību:

- vai trūkst skaitļa;
- vai trūkst nosaukuma;
- vai trūkst darbības.

2. solis: Pirmajā klausīšanās reizē mēģini saprast, par ko ir projekts; kas tajā piedalās.

3. solis: Otrajā klausīšanās reizē pieraksti precīzi tieši to, ko dzirdi.

Piemērs: *The project is called Snowflake Catchers.*

Pareizā atbilde: *Snowflake Catchers*

ATCERIES

- ✓ Pareizrakstība ir svarīga tikai gadījumā, ja kļūda maina vārda nozīmi.
- ✓ Ievēro vārdu skaitu, kas norādīts uzdevuma nosacījumos.

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

- Pirms klausīšanās pasvītro atslēgvārdus apgalvojumos.
- Klausoties pirmo reizi ir svarīgi uztvert tikai galveno ideju vai domu.
- Klausoties otro reizi salīdzini dzirdētos atslēgvārdus ar apgalvojumos pasvīrotajiem atslēgvārdiem. Ja divi apgalvojumi šķiet līdzīgi, izpēti, ar ko tie atšķiras un izvēlies to, kas precīzāk atbilst visam tekstam kopumā.
- Atceries, ka nav jāraksta pilni teikumi, atbilde var būt īsa.
- Salīdzini nozīmi, nevis vārdus – formulējumi audioierakstā un uzdevumā var saturēt tos pašus vārdus, bet radīt citu nozīmi.
- Gatavojoties klausīšanas daļai, klausies īsus audioierakstus angļu valodā un centies saprast galveno domu jau pirmajās 10-15 sekundēs.

RAKSTĪŠANA

Šajā sadaļā parādīts, kā soli pa solim pildīt rakstīšanas uzdevumu, lai nonāktu pie labākā iespējamā snieguma.

Rakstīšanas daļā ir

- viens rakstīšanas uzdevums, balstīts uz konkrētu situāciju;
- doti 2–3 jautājumi, uz kuriem noteikti jāatbild;
- darba apjoms ~ 200 vārdi.

1. solis: Kāda situācija ir uzdevumā?

Pirms uzdevuma izpildes atbilde uz trim jautājumiem:

- Kāpēc es rakstu šo tekstu? (piemēram, dalīties pieredzē, sniegt viedokli, ieteikt)
- Kāda ir mana loma? (piemēram, skolēns, draugs, dalībnieks, jaunietis)
- Vai situācija prasa personīgu pieredzi vai vispārīgu viedokli?

Task (20 points)

You have seen this announcement on a teenager magazine webpage and have decided to write an article on the topic.

Students have to balance many different aspects of their lives to be successful, so we have decided to explore how students manage their school lives in an exciting new series "Reader Articles".

In this edition, we would like to find out how students deal with their homework and invite you to write an article we could publish on our website.

Send us your article in which you answer these questions:

- *How do you usually plan and do your homework? Why do you do it this way?*
- *What could you do to become better at planning and doing homework?*
- *Do you think doing homework helps you learn? Why?*

Write an article answering the questions in the announcement.

Write around 200 words. You have 40 minutes to complete the task.

Šajā uzdevumā prasa personisku viedokli un piemērus; nav vajadzīgs faktu apraksts vai formāla vēstule. Tātad drīkst rakstīt "I think...", "For me...", "In my experience...".

2. solis: Kas ir adresāts?

Adresāts ir tas, kam raksta. Adresāts nosaka valodas stilu.

Uzdevumā adresāts ir *students/readers* - vienaudži/plašāka auditorija (ne skolotājs, ne direktors).

3. solis: Uzdevumā doto jautājumu struktūra ir šāda:

- 1. jautājums – ko tu domā;
- 2. jautājums – kāpēc tu tā domā, piemērs no pieredzes;
- 3. jautājums – secinājums un/vai ieteikums.

ATCERIES

- ✓ katrs atbildēts jautājums ir daļa no vērtējuma;
- ✓ neatbildēts jautājums nozīmē punktu zudumu.

4. solis: Ko darīt, ja nezini, ko rakstīt?

Šajā gadījumā ir ieteicams:

- rakstīt vienkāršu, pat ļoti vispārīgu domu par doto situāciju;
- izmantot personisku piemēru, pat izdomātu (ja tas atbilst situācijai).

Kopsavilkums

Uzdevuma daļa	Skolēns	Tiek vērtēts:
Situācija	Saprot, kāpēc raksta, un reaģē uz tēmu. Raksta par savu pieredzi (<i>I think..., For me...</i>).	Vai skolēns raksta par tēmu (nepārstāsta uzdevumu, bet reaģē uz to).
Adresāts	Raksta vienaudžiem personiskā stilā.	Vai skolēns lieto atbilstošu stilu: neformāls vai daļēji formāls.
Uzdevuma punkti	Sniedz atbildi uz visiem jautājumiem uzdevumā.	Vai visi uzdevuma jautājumi ir atbildēti.

Rakstīšanas uzdevuma analīze

Piedāvātie paraugi un skaidrojumi balstās 9. klases svešvalodas centralizētā eksāmena programmā noteiktajos B1 līmeņa snieguma aprakstos un rakstīšanas daļas vērtēšanas kritērijos, konkretizējot atšķirības starp 3 punktu un 5 punktu sniegumu.

Vērtējums pēc rakstīšanas daļas vērtēšanas kritērijiem (1. pielikums)

Paraug Nr. 1

Skolēna darba fragments:

I think free time activities are important for young people. Many teenagers like different activities and spend their free time in many ways.

In my free time, I usually meet my friends after school because it helps me relax. We talk about school and sometimes play games together. This makes me feel better after a long day.

I think free time activities are good for young people and help them feel happier.

Uzdevuma izpilde – 3 punkti

Teksts atbilst tēmai. Ir izteikts viedoklis un iekļauta personīgā pieredze. Visi uzdevuma jautājumi ir pieminēti. Tomēr domas ir vispārīgas.

Teksta struktūra – 3 punkti

Ir ievads, pamatdaļa un nobeigums. Domas ir secīgas. 2. rindkopā minēts iemesls un paskaidrojums.

Valodas līdzekļi – 3 punkti

Vienkārši, saprotami teikumi. Gandrīz vienmēr lietots tikai *Present Simple*. Ļoti ierobežoti saikļi (*because* izmantots vienu reizi). Netiek izmantota gramatisko laiku maiņa (*last year, now, in the future*).

Valodas pareizība – 3 punkti

Kļūdas netraucē teksta sapratnei. Teksts ir vērtējams.

Darbs ir saprotams un atbilst uzdevumam, taču valoda un idejas ir ierobežotas.

Paraugs Nr. 2

In my opinion, free time activities play an important role in young people's lives because they help us relax and develop new interests. When teenagers have the opportunity to spend their free time in a meaningful way, they often feel more motivated and positive.

Personally, I enjoy spending my free time with my friends, as it allows me to forget about school stress for a while. For example, last year we started meeting more often after school, and this helped me become more confident and open with others. Although we do simple activities, such as walking or talking, they are important for our well-being.

To sum up, free time activities are not only a way to relax, but also a chance to learn more about ourselves and others. That is why I believe they are essential for young people today.

Uzdevuma izpilde – 5 punkti

Visi uzdevuma punkti ir izpildīti. Ir skaidrs viedoklis. Izmantots konkrēts piemērs. Ir secinājums. Visas domas ir savstarpēji saistītas.

Teksta struktūra – 5 punkti

Teksts ir strukturēts: ievads, pamatdaļa un nobeigums. Teksts ir sadalīts rindkopās, kuras ir saistītas.

Valodas līdzekļi – 5 punkti

Pakārtoti teikumi (*because..., when..., although...*), diskursa marķieri (*In my opinion, For example, To sum up*), leksikas precizēšana (*play an important role; meaningful way; well-being*), lietotas gramatiskās struktūras: *Present Simple; Past Simple*; sarežģītākas teikumu konstrukcijas; saikļi, kas veido loģiku, ne tikai savienojumu.

Valodas pareizība – 5 punkti

Valodas lietojums ir precīzs.

Kā sagatavoties rakstīšanas daļai

- Raksti īsus atbilžu paraugus uz dažādiem jautājumiem – kā konkrētais temats ir atspoguļots tavā dzīvē, kas tev tajā patīk (piemēram, mans mīļākais mācību priekšmets), kas varētu būt svarīgs (piemēram, mājasdarbu nozīme), dažādu aspektu plusi un mīnusi.
- Lieto šablonus – īsus teikumus ievadam un noslēgumam, kā arī frāzes, kas norāda iemeslu un secinājumu.
- Nostiprini dažādas gramatiskās struktūras – darbības vārdu laikus, palīgteikumus, vēlējuma izteiksmi, ciešamo kārtu, modālo darbības vārdu lietošanu u.c.
- Lai uzlabotu vārdu krājumu, lasi īsas diskusijas forumos un pieraksti noderīgas frāzes.
- Iesaisti mācību partneri/skolotāju savu tekstu vērtēšanā. Skolotāja lomu vari piešķirt arī mākslīgajam intelektam, kurš izlabos tekstu un dos atgriezenisko saiti.

RUNĀŠANA

Šajā sadaļā aprakstīts, kā soli pa solim pildīt runāšanas uzdevumu, lai nonāktu pie labākā iespējamā snieguma.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

1. solis: Kāda situācija ir uzdevumā?

Pirms uzdevumu izpildes atbildi uz jautājumiem:

- Vai man jārunā par sevi vai vispārīgi?
- Vai man jāizsaka viedoklis vai kaut kas jāapraksta?

2. solis: Kā strādāt ar norādēm biļetē?

Sagatavošanas laikā:

- pasvītro atslēgvārdus;
- pievērs īpašu uzmanību darbības vārdiem, jo tie pasaka, ko tieši darīt: *talk about, compare, explain, decide together*.

3. solis: Kādai jābūt mijiedarbībai ar partneri?

Uzdevuma izpildes laikā:

- runā skaidri un vienkārši;
- reaģē uz sarunas partnera teikto;
- klausies un gaidi savu kārtu: *What do you think about...? Do you agree? How about you?*
- uzdodot jautājumus partnerim, izvairies no pārāk āķīgiem jautājumiem.

4. solis: Ko darīt, ja nezini, ko teikt?

- Izsakies ļoti vienkārši.
- Atkārto ideju citiem vārdiem.
- Izmanto vispārīgu piemēru.
- Palūdz atkārtot: *Sorry, could you repeat that?*
- Iegūsti laiku: *Let me think for a moment...*
- Nav ieteicams teikt *I don't know* un klusēt.

Runāšanas daļas biļetes paraugs

Student A You are talking about the upcoming school trip with your class. You and your classmate are discussing what you should do during the school trip: <i>visit a science museum or go on a nature hike</i>. Your opinion: You should go to a science museum. 1. Presenting an opinion (preparation time — 5 mins, speaking time — 2 mins) 1.1. Prepare at least two reasons and examples to support your opinion. You can use some of the ideas from the box: benefits / activities / interests / learning / costs 1.2. Present your opinion on the topic, support it with at least two reasons and examples. 1.3. Listen to your partner's opinion and make notes. 2. Discussion (preparation time — 2 mins, speaking time — about 3 mins) 2.1. Use your notes to prepare two or three questions for your partner. 2.2. You should: • discuss each other's ideas, • decide together what other activities you would like to do during the school trip. 3. Answer the teacher's questions.	Student B You are talking about the upcoming school trip with your class. You and your classmate are discussing what you should do during the school trip: <i>visit a science museum or go on a nature hike</i>. Your opinion: You should go on a nature hike. 1. Presenting an opinion (preparation time — 5 mins, speaking time — 2 mins) 1.1. Prepare at least two reasons and examples to support your opinion. You can use some of the ideas from the box: benefits / activities / interests / learning / costs 1.2. Listen to your partner's opinion and make notes. 1.3. Present your opinion on the topic, support it with at least two reasons and examples. 2. Discussion (preparation time — 2 mins, speaking time — about 3 mins) 2.1. Use your notes to prepare two or three questions for your partner. 2.2. You should: • discuss each other's ideas, • decide together what other activities you would like to do during the school trip. 3. Answer the teacher's questions.
--	---

Situācija no runāšanas daļas biļetes:

You are talking about the upcoming school trip with your class. You and your classmate are discussing what you should do during the school trip: visit a science museum or go on a nature hike.

- Skolēns A: *science museum* / Skolēns B: *nature hike*
- Jāizsaka pamatots viedoklis ar piemēriem.
- Jāuzdod jautājumi partnerim.
- Jāpieņem kopīgs lēmums.

Vērtējums pēc mutvārdu daļas vērtēšanas kritērijiem (2. pielikums)

Paraugs Nr. 1

Skolēnu snieguma fragments.

Student A: *I think we should go to a science museum because we can learn new things there.*

Student B: *I think we should go on a nature hike because it is good to be outside and get fresh air.*

Student A: *I understand your idea, but I like museums. For example, we can see interesting exhibitions and do activities.*

Student B: *Yes, that is true, but on a hike, we can walk together and relax.*

Student A: *Okay. Maybe the museum is better for learning.*

Student B: *Yes, I think that is a good idea.*

Katrs skolēns tiek vērtēts individuāli. Šajā gadījumā abu skolēnu sniegums tika novērtēts ar vienādu punktu skaitu.

Uzdevuma izpilde – 3 punkti

Abi skolēni izsaka savu viedokli (*museum/hike*); ir minēti iemesli (*because we can learn..., because it is good to be outside*); dialoga beigās ir vienošanās. Tomēr iemesli ir vispārīgi; nav detalizēta pamatojuma vai personīgas pieredzes.

Mijiedarbība – 3 punkti

Ir reakcija uz partnera ideju (*I understand your idea, but...*); saruna notiek abos virzienos; skolēni neuzdod jautājumus; sarunas attīstība ir ierobežota.

Valodas līdzekļi – 3 punkti

Ir lietoti pilni teikumi; ir vienkārši saikļi (*because, but, for example*); gandrīz vienmēr tikai *Present Simple*; nav sarežģītāku struktūru (*although, when, if*).

Valodas pareizība – 3 punkti

Teikumi ir skaidri, tomēr struktūras ir ļoti vienkāršas; nav mēģinājuma lietot sarežģītāku valodu.

Tātad sniegumos, kuri ir novērtēti ar 3 punktiem ir:

- vismaz 1 viedoklis (*I think...*);
- vismaz 1 iemesls (*because...*);
- vismaz 1 ļoti vienkāršs piemērs (*for example...*);
- vismaz 1 reakcija uz partnera teikto (*I understand..., but...*);
- vismaz 1 vienošanās sarunas beigās.

Paraugš Nr. 2

Skolēnu snieguma fragments.

Student A: *In my opinion, we should visit a science museum during our school trip because it would be both interesting and educational. We could learn new things and see real experiments.*

Student B: *I understand your point, and I agree that museums can be interesting. However, I think a nature hike would be a better choice because we spend a lot of time indoors at school and it would be good to get some fresh air.*

Student A: *That's true. Still, I remember that last year we visited a museum, and many students enjoyed the interactive activities. It also helped us understand some school subjects better. What do you think about that?*

Student B: *Yes, that sounds interesting. On the other hand, a nature hike would allow us to be active together and relax at the same time. It would probably be cheaper as well, which is important for some students.*

Student A: *That's a good point. Maybe we could combine both ideas and visit the science museum first and then go for a short walk in a park nearby.*

Student B: *I like that idea. This way, we could learn something new and still spend time outdoors. I think that would be the best solution for everyone.*

Katrs skolēns tiek vērtēts individuāli. Šajā gadījumā abu skolēnu sniegums tika novērtēts ar vienādu punktu skaitu.

Uzdevuma izpilde – 5 punkti

Abi skolēni izsaka skaidru viedokli; sniedz vairākus iemeslus; izmanto konkrētu piemēru (*last year we visited a museum*); nonāk pie kopīga, loģiska lēmuma. Uzdevuma prasības izpildītas pilnībā un pārliecinoši.

Mijiedarbība – 5 punkti

Abi skolēni aktīvi reaģē viens uz partnera teikto (*I understand your point, That's true, On the other hand*); uzdod jautājumus; ne tikai aizstāv savu ideju, bet meklē kompromisu.

Valodas līdzekļi – 5 punkti

Izmantoti pakārtotie teikumi (*because, that, which*); diskursa marķieri (*In my opinion, however, on the other hand, still*); precīzāka leksika (*interactive activities, best solution*).

Valodas pareizība – 5 punkti

Teikumi ir strukturāli pareizi; dažas nenožīmīgas kļūdas netraucē teksta izpratni; skolēni pārliecinoši lieto pamata un sarežģītākas gramatiskās struktūras.

Lai saņemtu 5 punktus katrā no kritērijiem, ir nepieciešams:

- izteikt pamatotu viedokli (*I think..., For me...*), minot vismaz 2 iemeslus,
- sniegt vismaz 1 piemēru no pieredzes (*In my experience...*),
- reaģēt uz partnera teikto, uzdot jautājumus,
- vienoties par kopīgu lēmumu/risinājumu.

ATCERIES

- ✓ Vērtē ne tikai "skaistu valodu", bet arī vispār spēju sazināties.
- ✓ Nebaidies kļūdīties – kļūdas ir pieļaujamas, bet klusēt nav ieteicams.
- ✓ Ja skolēns runā "par visu", bet ne par tēmu, punkti tiek zaudēti.

Kā sagatavoties runāšanas daļai

- Vingrinies veidot strukturētu runu par dažādām tēmām, izmantojot piemērus no savas pieredzes un apsverot dažādu situāciju/apstākļu plusus un mīnus.
- Mācies uzmanīgi klausīties, ko partneris saka, un uzdot jautājumus par dzirdēto informāciju.
- Vingrinies, kā piedāvāt kādas situācijas risinājumu, lai panāktu vienošanos.
- Iekrāso izdales materiālā vārdus un frāzes, kas tev varētu palīdzēt runas plānošanā.
- Vingrinies ievērot laika ierobežojumu (5 minūtes), gatavojoties, un pārbaudi, vai 2 minūšu laikā spēj pateikt visu ieplānoto.
- Runāšanas daļā atbildi vērtē pēc pieciem kritērijiem. Izpēti tos, lai uzzinātu, kā sasniegt maksimālo punktu skaitu.
- Lai paplašinātu vārdu krājumu, klausies īsas diskusijas, podkāstus vai īsus video dažādās platformās un pieraksti noderīgas frāzes. Tas palīdz ne tikai paplašināt vārdu krājumu, bet arī apgūt pareizu izrunu, intonāciju un runas dabisko plūdumu.
- Iesaisti mācību partneri vai skolotāju savas atbildes vērtēšanā. Skolotāja lomu vari uzticēt arī mākslīgajam intelektam, kas izvērtēs tavu runu un sniegs atgriezenisko saiti.

PRAKTISKĀ DAĻA – KĀ NONĀKT PIE PAREIZĀS ATBILDES?

VĀCU VALODA

LASĪŠANA

Šajā sadaļā aprakstīts, kā soli pa solim pildīt lasīšanas uzdevumus, lai nonāktu pie pareizās atbildes.

1. uzdevuma analīze

Uzdevumā jāatrod, kurš īsais teksts (A–F) atbilst katram apgalvojumam (1–5).

Ir doti 6 teksti, bet tikai 5 apgalvojumi; tāvad viens teksts paliek pāri.

Pareizās atbildes un pamatojums

Apgalvojums	Atbilde	Pamatojums
1. Lina freut sich über gemeinsame Aktivitäten mit Freunden.	E	Tekstā E teikts: ... mit Freunden ... Picknicks, Frisbee oder einfach nur entspannen Tas nozīmē – viņa pavada laiku kopā ar draugiem.
2. Ben zeigt sein Talent in der Straßenkunst.	F	Tekstā F teikts: Ich kann legal alte Hauswände nutzen, um meine Graffiti-Kunstwerke zu präsentieren. Grafiti ir ielu māksla, tāpēc teksts F atbilst.
3. Theo findet die Stadt von oben besonders schön.	B	Tekstā B teikts: ... höchster Aussichtspunkt ... genieße den Ausblick. Tāvad Theo izbauda skatu uz pilsētu no augšas.
4. Noah lernt die Stadt am liebsten allein kennen.	D	Tekstā D teikts: Ich entdecke Sehenswürdigkeiten gern ohne Freunde. Tāvad Noah iepazīst pilsētu labprāt viens pats.
5. Ella genießt abends das Farbenspiel am Horizont.	C	Tekstā C teikts: ... Sonnenuntergang ... Ich liebe den roten Himmel. Tāvad saulriets nozīmē krāsu spēli vakarā pie horizonta.

Teksts A paliek pāri. Tajā ir runa par kuģiem un ostu, kas neattiecas ne uz vienu apgalvojumu.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

- Lasi dotos apgalvojumus un pasvītro atslēgvārdus tajos. Piemēram, *Aktivitäten mit Freunden*, *Straßenkunst*, u.c. – skatīt tabulas kolonnā „Apgalvojums”.
- Īsajos tekstos meklē tās pašas idejas, sinonīmus vai līdzīgas frāzes. Piemēram, *Aktivitäten* – *Picknicks, Frisbee*; *Straßenkunst* – *Graffiti-Kunstwerke*; *von oben* – *höchster Aussichtspunkt*; *allein* – *ohne Freunde*; *abends das Farbenspiel* – *Sonnenuntergang*.
- Pārbaudi, vai katrs teksts izmantots vienu reizi un vai viens teksts paliek pāri.

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

- Paplašini vārdu krājumu par bieži lietotām tēmām (pilsēta, atpūta, draugi, māksla, ceļošana, daba u. c.).
- Vingrinies uzmanīgi lasīt: vispirms izlasi apgalvojumus, pēc tam ātri pārlūko tekstus un meklē atbilstošas idejas.
- Vingrinies, veicot līdzīgus uzdevumus no citu eksāmenu paraugiem (goethe.de, telc.net vai Deutsches Sprachdiplom – DSD I), un mēģini iekļauties 8–10 minūtēs.

2. uzdevuma analīze

Uzdevumā jālasa trīs teksti (katrs teksts atbilst vienai personai – Anna (A), Ben (B) vai Tina (C)) par ēšanas paradumiem un jānosaka, kurai personai atbilst katrs apgalvojums (6–13). Katrs apgalvojums attiecas tikai uz vienu personu.

Pareizās atbildes un pamatojums

Apgalvojums	Atbilde	Pamatojums
6. <i>Er/Sie trinkt <u>Wasser am Morgen</u>.</i>	<i>Tina (C)</i>	No teksta C: <i>Den Tag beginne ich mit einem Glas Wasser.</i>
7. <i>Für ihn/sie ist <u>gesundes Essen sehr wichtig</u>.</i>	<i>Anna (A)</i>	No teksta A: <i>Ich lege großen Wert auf meine Gesundheit, deshalb esse ich ausgewogen.</i>
8. <i>Er/Sie isst <u>kein Gemüse</u>.</i>	<i>Ben (B)</i>	No teksta B: <i>Ich weiß, dass Obst und Gemüse viele Vitamine enthalten, aber ich esse sie nicht.</i>
9. <i>Er/Sie mag es, verschiedene <u>Speisen zuzubereiten</u>.</i>	<i>Tina (C)</i>	No teksta C: <i>Da Kochen mein Hobby ist und ich gern neue Rezepte ausprobiere ...</i>
10. <i><u>Zu Mittag</u> isst er/sie <u>Süßigkeiten</u>.</i>	<i>Ben (B)</i>	No teksta B: <i>Zu Hause besteht mein Mittagessen meistens aus ein paar Keksen und Cola.</i>
11. <i>Er/Sie isst sowohl <u>Fast Food</u> als auch <u>Obst und Gemüse</u>.</i>	<i>Tina (C)</i>	No teksta C: <i>In der Familie essen wir meistens gesund, aber wir mögen auch Fast Food.</i>
12. <i>Er/Sie frühstückt <u>jeden Morgen</u>.</i>	<i>Anna (A)</i>	No teksta A: <i>Jeden Morgen beginne ich meinen Tag mit Haferflocken ...</i>
13. <i><u>Zucker</u> hilft ihm/ihr, <u>länger wach</u> zu bleiben.</i>	<i>Ben (B)</i>	No teksta B: <i>Zucker gibt mir Energie und so werde ich nicht so schnell müde.</i>

Kā nonākt pie pareizās atbildes

- Lasi dotos apgalvojumus un pasvītro atslēgvārdus tajos. Piemēram, *Wasser am Morgen, kein Gemüse, Zucker* u.c. – skatīt tabulas kolonnā „Apgalvojums”.
- Lasi katru tekstu atsevišķi un meklē pasvītrotos vārdus, sinonīmus, līdzīgus jēdzienus vai parafrāzes. Kad atrodi, pasvītro, iekrāso tekstā vai izraksti. Piemēram, *... lege großen Wert auf Gesundheit ... esse ausgewogen = gesundes Essen ist wichtig.*
- Salīdzini un pārbaudi, ka katrs apgalvojums atbilst tikai vienai personai.

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

- Vingrinies lasīt ar mērķi: nelasi tekstu vārdu pa vārdam, bet meklē konkrētu informāciju.
- Atpazīsti atslēgvārdus, tad meklē to sinonīmus vai līdzīgas nozīmes vārdus.
- Atpazīsti teikuma struktūras un signālvārdus, piemēram, *Zeit: morgens, abends, am Wochenende; Essen/Trinken: Gemüse, Fast Food, Wasser, Süßigkeiten, kochen.*
- Secini loģiski: ja kāds saka, ka ēd veselīgi, tad viņš, visticamāk, neēd saldumus katru dienu.
- Vingrinies uztvert galveno domu īsos tekstiņos (par sevi, par ikdienu, par veselību).

3. uzdevuma analīze

Intervijā jāatzīmē, vai dotie apgalvojumi:

- ir pareizi/atbilst tekstam - *ja*;
- ir nepareizi/neatbilst tekstam - *nein*;
- nav minēti tekstā - *steht nicht im Text*.

Šajā teksta izpratnes uzdevumā jāatrod informācija, jāsaprot nozīme un jāspēj atšķirt, kas tiešām tekstā ir pateikts un kas nav.

Pareizās atbildes un pamatojums

Apgalvojums	Atbilde	Pamatojums
14. <u>Der Lehrer hat die Schüler zu einer Radtour inspiriert.</u>	<i>ja</i>	Tekstā: <i>Unser Klassenlehrer Herr Schmidt ... wollte uns zeigen, dass das Radfahren genauso viel Spaß macht wie die Busreisen. In ... hat er uns ... Fotos und Videos ... gezeigt, ...</i>
15. <i>Florian hat viel Erfahrung mit Radtouren.</i>	<i>steht nicht im Text</i>	Tekstā runa ir tikai par skolotāja pieredzi velobraucienos, bet nekas nav minēts par Floriana pieredzi.
16. <i>Die Schüler haben die Fahrt gründlich geplant.</i>	<i>ja</i>	Tekstā: <i>Zuerst haben wir unsere Fahrräder gecheckt, Sehenswürdigkeiten ... markiert und uns über Übernachtungsmöglichkeiten informiert.</i>
17. <u>Die Mädchen wollten sehr gern zelten.</u>	<i>nein</i>	Tekstā: <i>Die Jungen wollten unbedingt im Zelt übernachten, aber die Mädchen waren nicht einverstanden, ...</i>
18. <i>Die Schüler fanden das Spiel im Dunkeln leicht.</i>	<i>nein</i>	Tekstā: <i>... ein Spiel spät am Abend. ... Das war ziemlich schwer.</i>
19. <u>Regenkleidung ist auf einer Radtour wichtig.</u>	<i>ja</i>	Tekstā: <i>Auch die Regenkleidung darf man nicht vergessen.</i>
20. <u>Florian hat die Radtour gefallen.</u>	<i>ja</i>	Tekstā: <i>Ja, die war sogar besser, weil wir viel in der Natur waren.</i>

Kā nonākt pie pareizās atbildes

- Izlasi apgalvojumus uzmanīgi. Pievērs uzmanību tādiem vārdiem kā *gern, nicht, viel, immer, alle*, kuri ir svarīgi teikuma nozīmes veidošanā.
- Lasi konkrēto apgalvojumu un meklē atbilstošo vietu tekstā. Piemēram, apgalvojumā *Die Mädchen wollten...* runa ir par meitenēm; meklē rindkopu, kur ir runa par to pašu tēmu vai pat tieši minēts vārds *die Mädchen*.
- Lasot interviju, pasvītrot vārdus/vietas tekstā, kas atbilst apgalvojumos minētajam.
- Salīdzini apgalvojumu un atbilstošo teksta vietu nozīmi. Ja nozīme ir tāda pati → *ja*; ja pretēja → *nein*; ja tekstā šī informācija vispār nav minēta → *steht nicht im Text*.
- Pārbaudi detaļas – skaitļus, dienas, personu vārdus, darbības. Tie bieži palīdz noteikt, vai apgalvojums ir pareizs vai nē.

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

- Vingrini lasīšanas izpratni: lasi īsus tekstus (intervijas, ziņas, jauniešu blogus); mēģini īsi pastāstīt, kas ir teksta galvenā doma.
- Apgūsti tipiskus vārdus un frāzes, kas parādās šāda veida uzdevumos: *Zeitangaben: Woche, Tage, Stunden; Personen: Lehrer, Schüler, Mädchen, Jungen; Aktivitäten: planen, zeigen, erleben, mögen, finden*.
- Pamani teikumā noliegumus – *nicht* vai *kein* – tie maina nozīmi.
- Netulko katru vārdu; centies atrast vajadzīgo informāciju tekstā.
- Secini loģiski: ja apgalvojumā ir kaut kas ļoti pārspīlēts (piemēram, *Florian macht jeden Tag Radtouren*), tas, iespējams, ir nepareizi vai nav minēts tekstā.

KLAUSĪŠANĀS

Šajā sadaļā izklāstīts, kā soli pa solim pildīt klausīšanās uzdevumus, lai nonāktu pie pareizās atbildes.

1. uzdevuma analīze

Uzdevumā jāklasās 5 īsi teksti par ikdienas situācijām. Katram tekstam jāatrod atbilstošs apgalvojums (A–F). Viens apgalvojums ir lieks. Teksti tiek atskaņoti divas reizes.

Apgalvojumi aptver tipiskas sarunu tēmas: brīvais laiks, problēmas ceļojumā, ideālā dzīve, fitnesa aktivitātes, viedokļu jautāšana u. c. Katrs īsais teksts ietver tikai vienu ideju – tāad jāsaprot tikai galvenā doma.

Pareizās atbildes un pamatojums

Hörtext 1 → Aussage C

C: *Jemand erzählt über ein Problem beim Reisen im Ausland.*

Pamatojums: persona stāsta par Austriju, kur kafejnīcā nevarēja samaksāt ar karti: *Man kann hier nicht mit Karte zahlen... . Habt immer genug Bargeld bei euch.*

Hörtext 2 → Aussage E

E: *Jemand erzählt, welche Aktivitäten zum Alltag gehören, um fit zu bleiben.*

Pamatojums: persona stāsta par riteņbraukšanu, peldēšanu, spēka vingrojumiem un garīgo fitnesu: ... *Radfahren, Schwimmen und mache ... Kraftsportübungen. Geistig fit halte ich mich ...*

Hörtext 3 → Aussage B

B: Jemand erzählt über Pläne am Wochenende.

Pamatojums: persona stāsta, kā pavadīs nedēļas nogali: *Ich möchte gerne das Wochenende genießen... jetzt gehe ich spazieren... heute werde ich noch kochen... die Zeit genießen.*

Hörtext 4 → Aussage D

D: Jemand erzählt, wie ein ideales Leben aussehen könnte.

Pamatojums: persona apraksta ideālu iedomātu situāciju: *Mein größter Wunsch ... ein Jahr am Strand sitzen und arbeiten ... 30 Grad im Schatten ... 10 Meter bis zum Meer...*

Hörtext 5 → Aussage F

F: Jemand fragt nach der Meinung zum Thema „Mobilität und Verkehr“.

Pamatojums: persona uzdod jautājumus: *Habt ihr ein Auto? Braucht ihr sogar ein Auto? ... Schreibt uns mal einen Kommentar ...*

Apgalvojums A Jemand erzählt, wie man den Urlaub am Meer verbracht hat paliek neizmantots, jo nevienā tekstā netika stāstīts, kā pavadīts atvaļinājums pie jūras.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

- Lasi dotos apgalvojumus un pasvītro atslēgvārdus tajos (sk. "Pareizās atbildes un pamatojums").
- Klausoties pievērs uzmanību vārdiem, kuri norāda uz pasvīrotajiem atslēgvārdiem (sk. pamatojums sadaļā "Pareizās atbildes un pamatojums").

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

Pirms klausīšanās

- Pasvītrojot apgalvojumos atslēgvārdus, padomā, kādi līdzīgi vārdi varētu parādīties tekstos; piemēram, *ideales Leben* → *Meer, Sonne, Traum*.

Klausoties pirmo reizi

- Ļoti svarīgi uztvert tikai galveno ideju vai domu.
- Īsi pieraksti tēmu: piemēram, *Reisen, Sport, Traum, Transport, Pläne* u.c.

Klausoties otro reizi

- Meklē konkrētus atslēgvārdus, kas apstiprina tēmu.
- Salīdzini dzirdētos atslēgvārdus ar apgalvojumos pasvīrotajiem un pārliecinies par pareizā apgalvojuma izvēli.
- Ja divi apgalvojumi šķiet līdzīgi, izpēti, ar ko tie atšķiras, un izvēlies to, kas precīzi atbilst visam tekstam, ne tikai tā daļai.

Attīsti klausīšanās prasmi ārpus eksāmena

- Klausies īsus audio ierakstus vācu valodā (*YouTube, DW, NDR*).
- Īsos audioierakstos vingrinies uzminēt galveno domu jau pirmajās 10–15 sekundēs.

2. uzdevuma analīze

Uzdevumā jāklasās trīs jaunieši (Adrian, Julian, Elena) stāstītais par viņu gulēšanas rituāliem un sapņiem. Par katru jaunieta ir 2–3 jautājumi, uz kuriem jāatbild īsi.

Uzdevums pārbauda

- izpratni par galveno informāciju;
- spēju atšķirt detaļas, piemēram, laiku, vietu, cilvēkus, darbības;
- vārdu krājuma atpazīšanu par tēmu "Gulēšana un sapņi".

Pareizās atbildes un pamatojums

Jautājums	Atbilde	Pamatojums no teksta
6. <u>Wann</u> fühlt er sich sehr müde?	im Winter	Besonders im Winter bin ich immer sehr müde.
7. <u>Wo</u> war er <u>in seinem Traum</u> in Madrid?	im (in einem schönen) Park	Ich habe davon geträumt, dass ich in einem schönen Park war.
8. <u>Wie</u> war das Wetter <u>beim Aufwachen</u> ?	regnerisch / kalt	Dann bin ich aufgewacht. ... Es war regnerisch und kalt.
9. <u>Wer stört</u> Julian ab und zu beim Ausschlafen?	sein (jüngerer) Bruder	Das Zimmer teile ich mit meinem jüngeren Bruder, deshalb kann ich nicht immer gut ausschlafen.
10. <u>Wovon</u> hat er vor Kurzem geträumt?	von der Polizei	Letztens habe ich von der Polizei geträumt.
11. <u>Was</u> macht Elena <u>vor dem Einschlafen</u> ?	sie liest (ein Buch)	... bevor ich ins Bett gehe ... Wichtig für mich ist es, ... ein gutes Buch zu lesen.
12. <u>Wie</u> muss <u>ihr Zimmer</u> beim Schlafen sein?	dunkel	Beim Schlafen mag ich, dass es im Zimmer dunkel ist.
13. <u>Wie</u> findet Elena <u>ihre Träume</u> ?	langweilig	Ich träume ganz oft von den Sachen, die ganz normal sind. ... Aber das ist eigentlich langweilig.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

- Lasot jautājumus pirms klausīšanās, pasvītro atslēgvārdus, īpašu uzmanību pievēršot jautājuma vārdiem (sk. tabulas kolonnā "Jautājums").
- Klausoties meklē atbildi uz jautājumu "Kad?". Izdzirdot *Im Winter*, seko līdzī, vai tas saistīts ar *müde*. Tas apstiprinās.
- Klausoties pievērs uzmanību kādai vietai Madridē, jo jautājums ir "Kur?".
- Ieklausies vārdos par laikapstākļiem, bet svarīgi tieši *beim Aufwachen* (pamostoties), jo par laikapstākļiem tiek stāstīts divas reizes.
- Pievērs uzmanību vārdiem, kas apzīmē personas, jo jāsaprot, kurš traucē.
- Jautājamais vārds *Wovon* jau norāda, ka jāklasās, ar ko būs saistīts prievārds *von* un noteikti tiks izmantots arī tas pats darbības vārds, kas jautājumā, proti, *geträumt*.
- Klausies informāciju, kas norāda, ko Elena dara *vor* (pirms) iemigšanas.
- Pievērs uzmanību īpašības vārdiem, kad runa ir par *Zimmer*, jo jautāts ir "Kādai jābūt istabai?".
- Arī šeit jāieklausās īpašības vārdos, kā Elena raksturo savus sapņus.

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

Pirms klausīšanās

- Izlasi jautājumus.
- Pasvītro atslēgvārdus un īpaši jautājamus vārdus, piemēram, *wann, wo, wie, wer, was*. Tie nosaka, kāda informācija jāmeklē: laiks, vieta, cilvēks, apraksts.

Klausoties pirmo reizi

- Klausies vispārīgi – kas runā, par ko stāsta.
- Atzīmē vai pieraksti iespējamo atbildi, pat ja neesi pilnīgi pārliecināts.

Klausoties otro reizi

- Pārbaudi un precizē atbildes – tagad pievērs uzmanību detaļām.

Pēc klausīšanās

- Pārbaudi atbilžu gramatisko formu un pareizrakstību – atbildi īsi, bet pareizi, piemēram, *im Winter, in einem Park, regnerisch und kalt*.
- Atceries, ka bieži nav jāraksta pilni teikumi, bet informācija jāpieraksta īsi un pareizi.

3. uzdevuma analīze

Šajā uzdevumā jāizvēlas pareizā atbilde (A, B vai C), klausoties divas reizes interviju ar Lenu par viņas dzimto pilsētu Berlīni.

Uzdevums pārbauda:

- spēju saprast galveno domu un detalizētu informāciju;
- spēju atpazīt sinonīmus un parafrāzes (formulējumi tekstā un uzdevumā parasti atšķiras);
- spēju orientēties tēmā (dzīve pilsētā, bērnība, draugi, transports, kultūra utt.).

Pareizās atbildes un pamatojums

Jautājums	Atbilde	Pamatojums no teksta
14. <u>Warum fährt</u> Lena in Berlin <u>gern</u> mit U- und S-Bahn?	B: Sie kann sich während der Fahrt erholen.	Man muss nicht wirklich etwas machen, sondern hat einfach eine schöne Pause im Alltag.
15. <u>Warum</u> kauft Lena ihr <u>Lieblingsgetränk</u> in Lettland <u>nicht</u> ?	C: Das Getränk kostet in Lettland zu viel Geld.	Den gibt es hier auch, aber ... er ist sehr viel teurer als in Deutschland.
16. Was sagt Lena <u>über ihre Kindheit</u> ?	A: Ihre Kindheit in Berlin war wunderbar.	Ich hatte eine sehr schöne Kindheit in Berlin.
17. Was sagt Lena <u>über Berlin</u> ?	B: Verschiedene Parks sind ihre Lieblingsorte.	Ich mag, dass es in Berlin viele Parks gibt. ... Besonders gefällt mir der Treptower Park und das Maybachufer.
18. <u>Wann</u> verbringt Lena ihre Zeit gern <u>mit Freunden</u> ?	B: Im Frühling und Sommer.	Deshalb ist meine Lieblingszeit in Berlin der Frühling und Sommer, weil man ... den Abend draußen mit Freunden genießen kann.

19. <u>Wie gut</u> kennt Lena die <u>Sehenswürdigkeiten</u> in Berlin?	C: Sie hat noch nicht alle Tourismusorte in Berlin besucht.	Ich habe viele typische Tourismusorte noch nicht in Berlin gesehen.
20. <u>Was</u> ist für Lena <u>besonders</u> an Berlin?	A: Die Einwohner von Berlin.	... besonders an Berlin ist, dass es eine sehr große Diversität gibt. Also es gibt so unglaublich viele verschiedene Menschen, die alle zusammen an einem Ort leben.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

- Lasot jautājumus pirms klausīšanās, pasvītro atslēgvārdus tajos (sk. tabulas kolonnā „Jautājums”).
- Meklējot atbildi, kāpēc *Lena* labprāt brauc ar metro un vilcienu, *eine schöne Pause im Alltag* ir iemesls, kas nozīmē atbildi B, jo *sich erholen* (atpūties) izsaka to pašu domu.
- Klausoties, kāpēc *Lena* Latvijā nepērk savu mīļāko dzērienu, *er ist sehr viel teurer als in Deutschland* ir iemesls, kas nozīmē to pašu, ko atbilde C.
- Par savu bērnību *Lena* saka *Ich hatte eine sehr schöne Kindheit; schön* un *wunderbar* ir sinonīmi, tāpēc atbilde A ir pareiza.
- Par Berlīni *Lena* saka *Besonders gefällt mir der Treptower Park und das Maybachufer*, kas ir parafrāze atbildei B.
- Klausoties, kad *Lena* pavada laiku ar draugiem, *... der Frühling und Sommer ... mit Freunden genießen* ir atbilde tekstā, kas precīzi atbilst atbildei B.
- Klausoties, cik labi *Lena* zina Berlīnes ievērojamās vietas, viņa saka *Ich habe viele Tourismusorte noch nicht gesehen; nicht gesehen* un *nicht besucht* ir līdzīgi jēdzieni, tāpēc atbilde C ir pareiza.
- Par to, kas *Lenai* Berlīnē ir īpašs, viņa saka *... eine sehr große Diversität ... Also es gibt viele verschiedene Menschen; Menschen* un *Einwohner* ir līdzīgi jēdzieni, tāpēc atbilde A ir pareiza.

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

Pirms klausīšanās

- Izlasi jautājumus un visus atbilžu variantus.
- Pasvītro atslēgvārdus jautājumos, piemēram, *warum, wann, was, gern*, un atšķirīgo atbilžu variantos.
- Paredzi sinonīmus, piemēram, *teuer* = *kostet viel Geld*, *sich erholen* = *Pause machen*.

Klausoties pirmo reizi

- Klausies globāli; mēģini saprast atsevišķu jautājumu tēmas (transports, bērnība, draugi u. c.).
- Pieraksti vārdus, kurus sadzirdi un kuri atbilst dotajiem jautājumiem.

Klausoties otro reizi

- Pārbaudi detaļas; pievērs uzmanību frāzēm ar *nicht, noch nicht, weil, aber*.
- Izslēdz nepareizās atbildes; tikai viena atbilde ir pareiza.

Pēc klausīšanās

- Atceries un pārdomā kontekstu, nevis atsevišķus vārdus. Piemēram, *Lena* saka *teuer* – tā tad iemesls ir cena, nevis garša.
- Salīdzini nozīmi, nevis formu; formulējumi tekstā un uzdevumā parasti atšķiras.

RAKSTĪŠANA

Šajā sadaļā parādīts, kā soli pa solim pildīt rakstīšanas uzdevumu, lai nonāktu pie labākā iespējamā snieguma.

40 minūšu laikā jāuzraksta teksts forumam (apmēram 200 vārdu) par tēmu „*Schulalltag*”, kurā jāizsaka savs viedoklis un jāpamato tas (jāizmanto skaidra argumentācija: iemesli un piemēri), atbildot uz 4 jautājumiem.

Uzdevuma analīze

Aufgabe (20 Punkte)

In einem Internetforum gibt es eine Diskussion zum Thema „*Schulalltag*”. Du findest hier Aussagen von drei Jugendlichen:

Clara: Ich habe täglich Unterricht bis 16 Uhr. Das finde ich doof, weil ich dann wenig Zeit für meine Hobbys habe.

Paul: Pausen mag ich am liebsten. Dann kann ich meine Freunde treffen.

Martin: Ich ärgere mich am meisten über die Hausaufgaben in Mathe.

Schreibe einen Forumsbeitrag zum Thema „*Schulalltag*”, gehe ausführlich auf folgende Punkte ein und begründe deine Meinung:

- Wie sieht dein Schultag aus?
- Welche Fächer magst du am liebsten? Warum?
- Wie wichtig sind die Hausaufgaben für dich? Warum?
- Sollte die Schule morgens später beginnen? Warum / Warum nicht?

Kā soli pa solim nonākt pie pareizās atbildes

- Izlasi uzdevumu uzmanīgi; pasvītro atslēgvārdus katrā jautājumā.
- Uzraksti īsu plānu: ievads (1–2 teikumi), katram jautājumam atsevišķa rindkopa (3–4 teikumi), noslēgums (1–2 teikumi).
- Sāc ar teikumu par savu skolas dienu (cikos sākas/beidzas).
- Katram “Kāpēc?” uzraksti 1–2 iemeslus (kāpēc? → *weil, deshalb, darum*).
- Sniedz piemēru (konkrēts stundu laiks, mīļākais priekšmets, kā mājasdarbi palīdz mācībās).
- Noslēdz tekstu ar viedokli un ieteikumu (piemēram, *Ich finde ..., weil ...*).
- Pārbaudi vārdu skaitu (apmēram 200 vārdu) un izlabo acīmredzamas kļūdas (locījumi, artikuli, darbības vārda vieta saliktā teikumā).
- Sadali laiku uzdevuma veikšanai: 5–7 min. plānošanai, 25–30 min. rakstīšanai, 5–8 min. pārlasīšanai/labojšanai.

Paraugs Nr. 1

Hallo! Ich möchte kurz über meinen Schulalltag schreiben. Mein Unterricht beginnt um 8 Uhr und endet meistens um 15:30 oder 16 Uhr. Vormittags habe ich oft Deutsch und Englisch, nachmittags Naturwissenschaften und Sport. Ich finde es anstrengend, so lange in der Schule zu sein, weil ich danach wenig Zeit für meine Hobbys und oft auch für Lernen habe.

Am liebsten mag ich Deutsch und Geschichte, weil ich gerne lese und mich für Geschichten interessiere. Mathe ist für mich schwieriger, aber wichtig für die Logik. Die Hausaufgaben sind für mich nützlich, wenn sie sinnvoll sind. Sie helfen mir, das Gelernte zu wiederholen und mich auf Tests vorzubereiten. Manchmal sind es aber zu viele Aufgaben, dann fehlt die Zeit für andere Dinge.

Ich denke, die Schule sollte morgens ein bisschen später beginnen, z. B. um 9 Uhr. Jugendliche schlafen oft zu wenig, und ein späterer Start würde wacheres Lernen ermöglichen. Andererseits verstehe ich, dass Stundenpläne und Familienroutinen berücksichtigt werden müssen. Mein Vorschlag wäre: späterer Schulbeginn an manchen Tagen oder flexiblere Stundenpläne, damit Schüler ausgeruhter sind und die Hausaufgaben realistisch bleiben.

Parauga Nr. 1 vērtējums pēc rakstīšanas daļas vērtēšanas kritērijiem

(1. pielikums)

Saturs un uzdevuma izpilde – 5 punkti

Visi 4 jautājumi atbildēti – skolas dienas apraksts, mīļākie priekšmeti ar iemeslu, attieksme pret mājasdarbiem ar pamatojumu, viedoklis par to, vai skolai vajadzētu sākties vēlāk, un iespējamie kompromisi. Viedoklis ir izvērsti un pamatots.

Organizācija un tekstveide – 5 punkti

Uzdevumam atbilstošs teksta noformējums un sadalījums rindkopās. Tas, ka teksts ir skaidrs, loģisks un saistīts un mērķtiecīgi izmantoti saistītāji, norāda, piemēram, *beginnt und endet, vormittags und nachmittags, am liebsten..., ... ist schwieriger, aber ..., andererseits, dann, weil, wenn.*

Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatisko struktūru) daudzveidība – 5 punkti

Ir bagāts vārdu krājums, piemēram, *nützlich, sinnvoll, das Gelernte, wacheres Lernen ermöglichen, berücksichtigt, ausgeruhter*, un tiek lietotas dažādas, kā arī sarežģītākas gramatiskās struktūras, piemēram, nenoteiksme ar „zu” ... *zu sein, weil ich ...*; salikti pakārtoti teikumi *weil ich gerne lese und mich für Geschichten interessiere*; arī palīgteikumi ar saikļiem *wenn, dass, damit*; ciešamā kārtā *berücksichtigt werden müssen*; vēlējuma izteiksme *Mein Vorschlag wäre ...* .

Valodas lietojuma pareizība un precizitāte (leksika, gramatika un pareizrakstība) - 5 punkti

Valodas lietojums ir precīzs un nav kļūdu gramatiskajās struktūrās.

Paraugs Nr. 2

Hallo! Ich schreibe über mein Schultag. Ich stehe auf um 7 Uhr. Die Schule beginnt um 8 Uhr und endet um 14 Uhr. Ich habe am Vormittag Mathe und Deutsch. Nachmittags ich mache manchmal Hausaufgaben oder treffe Freunde.

Ich mag Englisch und Kunst am liebsten. Englisch ist interessant, weil ich neue Wörter lerne. Kunst macht Spaß, weil ich kreativ sein kann. Mathe ist schwer für mir.

Hausaufgaben sind wichtig, weil ich zu Hause kann üben. Aber manchmal sind es zu viele Aufgaben, dann bin ich müde.

Ich finde, die Schule kann später beginnen, zum Beispiel um 9.00 Uhr. Dann sind die Schüler ganz aktiv. Aber manche Eltern müssen früh zur Arbeit. Vielleicht die Schule kann an manchen Tagen später beginnen.

Parauga Nr. 2 vērtējums pēc rakstīšanas daļas vērtēšanas kritērijiem

(1. pielikums)

Saturs un uzdevuma izpilde – 4 punkti.

Viedoklis nav izvērts – pamatojumi ir ļoti vienkārši un īsi.

Organizācija un tekstveide – 4 punkti.

Teksts ir skaidrs un dažviet saistīts, bet saistītāvjārdus nav daudz, piemēram, *beginnt und endet, am Vormittag und nachmittags, dann, aber, weil*.

Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatisko struktūru) daudzveidība – 3 punkti.

Vārdu krājums ir pietiekams un tiek lietotas tikai gramatiskās pamatstruktūras, piemēram, vienkārši paplašināti teikumi tagadnē un tikai viena veida palīgteikumi ar saikli *weil*.

Valodas lietojuma pareizība un precizitāte (leksika, gramatika un pareizrakstība) – 3 punkti

Kļūdas pārsvarā netraucē saprast rakstīto, bet ir pieļautas pareizrakstības kļūdas (*beginnt, Deutsch, interessant, Hausaufgaben*) un gramatikas kļūdas (*über mein Schultag, Ich stehe auf um ..., Nachmittags ich mache, für mir, weil ich zu Hause kann üben, Vielleicht die Schule kann ...*).

Kā sagatavoties rakstīšanas daļai

- Sagatavo vārdu krājumu par tematiem "Meine Familie", "Meine Hobbys / Freizeit", "Ich", „Meine Schule“, vārdus un vārdu savienojumus, lai izteiktu emocijas, piemēram, *Ich finde, mir gefällt, schwierig, wichtig*.
- Izmanto valodas līdzekļu sarakstu (sk. zemāk) un vingrinies lietot 5–10 no tiem ikvienā tekstā.
- Raksti īsus atbilžu paraugus uz dažādiem jautājumiem, piemēram, kā konkrētais temats ir atspoguļots tavā dzīvē, kas tev tajā patīk (piemēram, mans mīļākais priekšmets), kas varētu būt svarīgs (piemēram, mājasdarbu nozīme), dažādu aspektu plūsi un mīnusi.
- Lieto šablonus – īsus teikumus ievadam un noslēgumam, frāzes, kas norāda iemeslu un secinājumu (*Ich denke, deshalb, deswegen, zum Beispiel*).
- Veic gramatikas uzdevumus, piemēram, par palīgteikumu veidošanu, par vēlējuma izteiksmi, nostiprini modālo darbības vārdu lietošanu (*sollen, müssen, können* u. c.),

lietvārdu locīšanu, atkārtu dažādu laika apstākļu lietošanu (*vormittags, nachmittags*) u.c.

- Lai uzlabotu vārdu krājumu, lasi īsas diskusijas forumos un pieraksti noderīgas frāzes.
- Iesaisti mācību partneri/skolotāju savu tekstu pārrunāšanā un vērtēšanā. Skolotāja lomu vari piešķirt arī mākslīgajam intelektam (MI) – ievadi savu tekstu un uzdod MI to izlabot un dot atgriezenisko saiti.

Valodas līdzekļu saraksts rakstīšanas daļai

Einleitung

Ich möchte über meinen / meine / mein ... erzählen.

In diesem Beitrag möchte ich meine Meinung zum Thema „...“ äußern.

Verbindungswörter

zuerst / zunächst

dann, danach

schließlich / zum Schluss

erstens, zweitens, drittens

einerseits, andererseits

vorher, nachher

bevor

nachdem

während

Meinungsäußerung und Begründung

Ich glaube / meine / finde / denke, dass ...

Ich bin der Meinung, dass ... / Meiner Meinung nach ... / Aus meiner Sicht ...

Ich bin dafür / dagegen, dass ...

Ich stimme (nicht) zu, ...

Ich finde das (nicht) gut, weil ...

Zum Beispiel

weil, da, denn, deswegen / deshalb, nicht nur ... sondern auch, außerdem, im Gegensatz zu, allerdings

Vorschläge / Ideen

Ich schlage vor, ...

vielleicht

Ich würde ...

Es wäre möglich / sinnvoll ...

Man könnte ...

RUNĀŠANA

Šajā sadaļā aprakstīts, kā soli pa solim pildīt runāšanas uzdevumu, lai nonāktu pie labākā iespējamā snieguma.

Runāšanas daļas biļetes paraugs

Aufgabenblatt 1	
Sprecher A Dein Freund / deine Freundin und du diskutieren über Sportunterricht in der Schule. Es gibt 2 Möglichkeiten: A Sport in der Halle / B Sport im Park. Du sprichst über die Möglichkeit A: <u>Sport in der Halle ist besser.</u> 1. Meinungsäußerung (Vorbereitungszeit 5 Minuten, Sprechzeit 2 Minuten) 1.1. Bereite deine Meinung vor. Begründe sie mit 2-3 Argumenten. Du kannst zu folgenden Punkten sprechen: Ort, Kleidung, Sportarten, Wetter, Jahreszeit 1.2. Äußere deine Meinung. 1.3. Höre deinem Partner / deiner Partnerin zu und mache Notizen für die weitere Diskussion. 2. Diskussion (Vorbereitungszeit 2 Minuten, Sprechzeit ca. 3 Minuten) 2.1. Bereite mithilfe von Notizen 2-3 Fragen für deinen Partner / deine Partnerin vor. 2.2. Bei der Diskussion: • diskutiert miteinander über beide Möglichkeiten, • einigt euch über eine Aktivität sowohl in der Halle als auch im Park. 3. Beantworte ausführlich die Fragen des Lehrers / der Lehrerin.	Sprecher B Dein Freund / deine Freundin und du diskutieren über Sportunterricht in der Schule. Es gibt 2 Möglichkeiten: A Sport in der Halle / B Sport im Park. Du sprichst über die Möglichkeit B: <u>Sport im Park ist besser.</u> 1. Meinungsäußerung (Vorbereitungszeit 5 Minuten, Sprechzeit 2 Minuten) 1.1. Bereite deine Meinung vor. Begründe sie mit 2-3 Argumenten. Du kannst zu folgenden Punkten sprechen: Ort, Kleidung, Sportarten, Wetter, Jahreszeit 1.2. Höre deinem Partner / deiner Partnerin zu und mache Notizen für die weitere Diskussion. 1.3. Äußere deine Meinung. 2. Diskussion (Vorbereitungszeit 2 Minuten, Sprechzeit ca. 3 Minuten) 2.1. Bereite mithilfe von Notizen 2-3 Fragen für deinen Partner / deine Partnerin vor. 2.2. Bei der Diskussion: • diskutiert miteinander über beide Möglichkeiten, • einigt euch über eine Aktivität sowohl in der Halle als auch im Park. 3. Beantworte ausführlich die Fragen des Lehrers / der Lehrerin.

Uzdevuma analīze

Divi skolēni (A un B) diskutē par sporta stundu divām iespējām: A – sporta stundas sporta zālē (*in der Halle*), B – sporta stundas parkā (*im Park*).

1. Katram skolēnam jāizsaka savs viedoklis (5 min. sagatavošanās, ~2 min. runa), izmantojot 2–3 argumentus. Savā runā var izmantot dotos atslēgvārdus: vieta, apģērbs, sporta veidi, laika apstākļi, gadalaiks.
2. Diskusija (2 min. sagatavošanās, ~3 min. diskusija): jāuzdod partnerim 2–3 jautājumi, jādiskutē par abām iespējām un jāvienojas par vienu aktivitāti sporta zālē un vienu aktivitāti parkā.
3. Detalizēti jāatbild uz diviem skolotāja jautājumiem.

(1.2.) Sprecher B – Klausoties partneri A, veic pierakstus tālākai diskusijai (vai tiek minēti laikaapstākļi un gadalaiki; kuri sporta veidi tiek minēti; vai tiek minētas iekārtas priekšrocības u. tml.).

(1.2.) Sprecher A – Monologrunas paraugs: *Sport in der Halle ist besser*

Heute spreche ich zum Thema „Sportunterricht in der Schule“. Meiner Meinung nach ist Sport in der Halle besser. Erstens kann man dort unabhängig vom Wetter trainieren - bei Regen oder Kälte fällt der Unterricht nicht aus. Zweitens gibt es in der Halle oft mehr Geräte und Material, z. B. Turnmatten, Bälle und Geräte für Krafttraining, was den Unterricht abwechslungsreich macht. Und man kann auch verschiedene Sportarten kennenlernen. Drittens ist es sicherer: weicher Boden, keine nassen Flächen und es gibt

Umkleidemöglichkeiten. Deswegen finde ich die Halle praktisch und besser für Schulsport.

Galvenās idejas monologrunā: neatkarība no laika apstākļiem, aprīkojums dažādiem sporta veidiem, drošība / komforts.

Kā nonākt pie šādas atbildes

- Izvēlies 2–3 skaidrus argumentus (laika apstākļi, aprīkojums, drošība).
- Vispirms izsaki galveno domu par katru argumentu (*Erstens...*, *Zweitens...*), pēc tam īsi paskaidro to ar piemēru.
- Noslēgumā pievieno īsu secinājumu (*Deswegen*).

(1.3.) Sprecher A – Klausoties partneri B, veic pierakstus tālākai diskusijai (Kas ir viņa galvenie argumenti – laikapstākļi / svaigs gaiss / vietas lielums? Vai viņš runā par drošību vai apģērbu? u. tml.)

(1.3.) Sprecher B - Monologrunas paraugs: Sport im Park ist besser

Ich spreche heute zum Thema „Sport in der Schule“. Ich finde, Sport im Park ist besser. Erstens haben wir dort frische Luft und mehr Platz; das ist gut für Ausdauer- und Mannschaftssportarten wie Fußball oder Orientierungslauf. Zweitens motiviert die Natur viele Schüler – schöne Umgebung und Sonnenlicht sind gesund. Drittens kann man verschiedene Untergründe nutzen (Rasen, Wege) - das verbessert die Koordination und ist abwechslungsreich. Deshalb bevorzuge ich den Park.

Galvenās idejas monologrunā: svaigs gaiss un vairāk vietas, apkārtējā vide, kā arī atšķirīgs segums.

Kā nonākt pie šādas atbildes

- Izvēlies 2–3 skaidrus argumentus (svaigs gaiss, apkārtne, segums).
- Vispirms izsaki galveno domu par katru argumentu (*Erstens...*, *Zweitens...*), pēc tam īsi paskaidro to ar piemēru.
- Noslēgumā pievieno īsu secinājumu (*Deshalb*).

(2.1.) Sprecher A – Izmantojot savas piezīmes, izveido 2–3 jautājumus partnerim B, piemēram:

Wie würdest du Sport machen, wenn es regnet? (Kā tu sportotu lietus laikā?)

Welche Sportarten sind deiner Meinung nach nur draußen möglich? (Kuras sporta aktivitātes ir iespējamās tikai ārā?)

Was könnte man machen, wenn es in der Nähe keinen Park gibt? (Ko varētu darīt, ja tuvumā nav parka?)

Šie jautājumi liek partnerim precizēt, iespējams, jau izteikto saturu, to papildināt, kā arī dod iespēju piedāvāt kompromisus.

(2.1.) Sprecher B – Izmantojot savas piezīmes, izveido 2–3 jautājumus partnerim A, piemēram:

Wie würdest du den Unterricht organisieren, wenn es in der Halle sehr kalt ist? (Kā tu organizētu stundu, ja sporta zālē būtu ļoti auksts?)

Glaubst du, dass alle Schüler die Halle mögen? Warum (nicht)? (Vai tu domā, ka visiem skolēniem patīk sports zālē? Kāpēc (nē)?)

Welche Sportarten sind deiner Meinung nach nur in der Halle möglich? (Ar kuriem sporta veidiem, tavuprāt, var nodarboties tikai zālē?)

(2.2.) Diskusija

- Partneri diskutē par sporta stundu iespējām ar izveidoto jautājumu palīdzību.
- Vienošanās par vienu aktivitāti sporta zālē un vienu aktivitāti parkā:

Sprecher A var ierosināt spēlēt volejbolu vai vingrot:

In der Halle kann man immer Volleyball spielen oder turnen. Das Wetter stört nicht und man braucht nicht sehr viel Platz.

Sprecher B var ierosināt stafetes vai futbolu:

Im Park hat man mehr Platz und man kann sehr gut Fußball spielen oder sogar Staffeln organisieren.

Die Fragen des Lehrers / der Lehrerin

A

1. Möchtest du wirklich immer Sportunterricht in der Halle haben? Warum? Warum nicht?
2. Welche Sportarten magst du am liebsten?

B

1. Möchtest du wirklich immer Sportunterricht im Park haben? Warum? Warum nicht?
2. Welche sportlichen Aktivitäten sind in deiner Familie beliebt?

(3.) Sprecher A – Iespējamās atbildes uz skolotāja jautājumiem

Lehrer: Möchtest du wirklich immer Sportunterricht in der Halle haben? Warum? Warum nicht? Antwort: In der Halle mag ich Sportunterricht bei schlechtem Wetter, aber, wenn das Wetter gut ist, möchte ich draußen Sport machen. Bei Sonne macht Sport mehr Spaß und oft hat man mehr Platz für verschiedene Aktivitäten.

Lehrer: Welche Sportarten magst du am liebsten?

Antwort: Ich trainiere Basketball, aber ich mag auch Fußball und Volleyball. Das sind alle Mannschaftssportarten. Wintersport sehe ich lieber fern.

(3.) Sprecher B – Iespējamās atbildes uz skolotāja jautājumiem

Lehrer: Möchtest du wirklich immer Sportunterricht im Park haben? Warum? Warum nicht?

Antwort: Nein, ich möchte nicht im Park lernen. Es ist oft laut und gefährlich. Der Lehrer kann nicht immer alle Schüler sehen. Man trifft fremde Leute, die stören können. Das Wetter ist auch nicht immer gut. Es ist besser, im Schulhof zu trainieren.

Lehrer: Welche sportlichen Aktivitäten sind in deiner Familie beliebt?

Antwort: Meine Familie ist nicht sportlich. Meine Mutter hat keine Zeit für Sport und mein Vater interessiert sich für Musik und nicht für Sport. Ich treibe auch keinen Sport, ich spiele lieber Computerspiele oder chatte mit Freunden.

Runāšanas daļas vērtēšanas kritēriji doti 2. pielikumā.

Kā sagatavoties runāšanas daļai – vienkārša 4 soļu metode

1. Nosauc savu pozīciju skaidri – sporta stundas zālē vai parkā.
2. Izmanto savai monologrunai 3 argumentus no piedāvātajiem atslēgvārdiem – vieta, apģērbs, sporta veidi, laika apstākļi, gadalaiks – vai citus un katram argumentam sniedz 1–2 konkrētus piemērus.
3. Sagatavo 2–3 jautājumus sarunas partnerim – tie palīdzēs diskutēt par abām sporta stundu iespējām.
4. Iemācies pārejas frāzes: *Heute spreche ich zum Thema ... / Meiner Meinung nach.../ Erstens ... / Andererseits ... / Was meinst du dazu? / Ich stimme teilweise zu, weil...*

Ieteikumi laika/tempa pārvaldībai runāšanas daļas laikā

- Sagatavošanās monologrunai (5 min.): 1 min. – izdomā / izvēlies pamatargumentus, 2–3 min. – uzraksti atslēgvārdus runai, neaizmirstot par piemēriem, 1–2 min. – pārskati pierakstus un izdomā kopsavilkumu.
- Runāšana (2 min.): sāc ar vienu ievadteikumu, tad *Erstens... Zweitens...*, noslēdz ar kopsavilkumu.
- Diskusija (3 min.): uzdod 2–3 jautājumus, reaģē uz partnera teikto, piedāvā kompromisu. Runā skaidri un īsi.

Frāžu piemēri diskusijai

Meiner Meinung nach ... – Pēc manām domām ...

Das ist ein guter Punkt, aber ... – Tas ir labs arguments, bet ...

Kannst du ein Beispiel geben? – Vai vari sniegt / nosaukt piemēru?

Ich stimme dir teilweise zu. – Es tev daļēji piekrītu.

Wir könnten auch folgendes machen ... – Mēs varētu arī tā darīt ...

Was hältst du davon? – Ko tu domā par to?

PRAKTISKĀ DAĻA – KĀ NONĀKT PIE PAREIZĀS ATBILDES?

FRANČU VALODA

LASĪŠANA

Šajā sadaļā aprakstīts, kā soli pa solim pildīt lasīšanas uzdevumus, lai nonāktu pie pareizās atbildes.

1. uzdevuma analīze

Pirmajā lasīšanas uzdevumā teksti raksturo piecus cilvēkus, kuri meklē jaunu pieredzi ēdināšanā un vēlas ko īpašu. Ir doti arī pieci ēdināšanas iestāžu vai pasākumu apraksti. Pirmajā tabulā jāieraksta burts, kas norāda to ēdināšanas piedāvājumu no otrās tabulas, kurš vislabāk atbilst katra cilvēka vēlmēm.

Devoir 1 (5 points)

Cinq personnes sont en vacances et recherchent des expériences culinaires mémorables adaptées à leurs intérêts personnels. Associe chaque personne (1–5) à l'établissement de restauration (A–E) qui correspond le mieux à ses préférences.

Personnes		Restaurants
1.	Marie, une passionnée d'histoire et d'art, cherche une escapade culturelle. Elle aime découvrir des lieux chics et raffinés, où elle peut se plonger dans l'atmosphère d'une époque passée, tout en profitant d'un bon repas.	

L'établissement de restauration	
A	Sous l'égide ¹ de l'horloger Richard Mille, la cinquième édition du concours « Chantilly, Arts & Éléance », qui se tiendra les 29 et 30 juin, proposera non seulement une exposition de voitures anciennes, mais aussi des concept-cars uniques au monde. Vous pourrez également profiter de rallyes, tels que le Grand Prix des Clubs, ainsi que d'un déjeuner sur l'herbe, sans oublier la diversité des animations gastronomiques.
B	Le Café du Cycliste, à Nice, est le passage obligé de tous les amateurs de vélo. Au menu du concept store niçois : pas mal de caféine et un choix de deux-roues ahurissant. Avec ce combo, chacun sera prêt à parcourir la French Riviera lors des sorties « Cappuccino ride » ou « Espresso ride » organisées tous les week-ends.
C	Exploser les codes de la pâtisserie, c'est la mission que s'est donnée Olivier Stehly. Ses baguettes de dynamite, chocolatinas magiques et autres œuvres délicieuses et surprenantes ont séduit tous les aventuriers parisiens.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

Lasot tekstus, pievērs uzmanību ne tikai ēdināšanas piedāvājuma aprakstam, bet arī iestādes/pasākuma raksturojumam. Piemēram, 1. cilvēks – Marie – vēlas ne tikai labi paēst (*profitant d'un bon repas*), bet viņu interesē arī vēsture un māksla (*passionnée d'histoire*

et d'art), turklāt viņu piesaista izsmalcinātas un elegantas vietas (*lieux chics et raffinés*). Tāpēc viņas gaumei atbilst ēdināšanas pasākums A, kas piedāvā seno automobiļu un pasaulē unikālu konceptauto izstādi (*une exposition de voitures anciennes, [...] des concept-cars uniques au monde*) un konkursu "Šantijī, Māksla un Elegance" (*concours Chantilly, Arts & Éléance*).

Līdz ar to 1. cilvēkam – Marie – nav piemēroti ne B, ne C ēdināšanas pasākumi, jo B piedāvājumā ir tikai kafija (*pas mal de caféine*), bet C programmā – tikai konditorejas izstrādājumi (*pâtisserie, chocolaines*). Abi šie piedāvājumi nav saistīti ne ar vēsturi, ne ar mākslu.

2. uzdevuma analīze

Otrajā uzdevumā ir jāizlasa teksts un:

- jāatbild uz jautājumu, izvēloties vienu no piedāvātajiem variantiem;
- jāatzīmē, vai uzdevumā formulētie apgalvojumi ir patiesi, aplami vai arī tekstā nav minēta apgalvojumā ietvertā informācija;
- jāatbild uz jautājumu, citējot atbilstošu teksta daļu.

Devoir 2 (9 points)

Lis le texte et fais les activités.

« LA FRANCOPHONIE EST PRÉSENTE DANS PLUSIEURS DE MES FILMS »

« J'ai grandi à Santo Domingo (République dominicaine) où j'ai fait toute ma scolarité au Lycée français de Saint-Domingue (jusqu'en 1998). Tous les cours étaient en français mais à la récré on parlait espagnol, comme à la maison. Mes parents travaillaient dans le milieu artistique, entre l'architecture, le cinéma et une galerie d'art, donc j'ai grandi entre artistes locaux et souvent étrangers, parmi lesquels le français était souvent présent. J'ai visité la France pour la première fois à l'âge de 17 ans, en mode routard, avec des camarades de classe.

J'ai aussi fait un an d'études en Italie, en Histoire de l'art et en photographie. En rentrant, j'ai fait les Beaux-Arts. Et finalement j'ai décidé de suivre le chemin de mes parents et mes oncles et entrepris des études de cinéma. Mais à l'époque il n'y avait pas d'école ni d'industrie du cinéma dans notre pays, donc je suis allée à Cuba, où il y a depuis 1986 une école internationale de cinéma très respectée.

6. Quelle affirmation concernant Laura est vraie ? Entoure la bonne réponse.

- A Elle était dans un milieu artistique depuis son enfance.
- B Elle a découvert le milieu artistique après être partie à Cuba.
- C Elle n'a pas eu de connexion avec le monde des artistes.

Pour les questions 7–13, coche la bonne réponse : V (vrai), F (faux) ou NM (n'est pas mentionné).

Affirmations		V	F	NM
7.	Laura a été persuadée par ses parents de suivre des études de cinéma.			
8.	Adolescente, elle a exploré la France pendant un séjour d'un mois.			
9.	Laura est partie à Cuba parce que dans son pays le programme d'études de son choix n'existait pas.			

Kā nonākt pie pareizās atbildes

Lai atbildētu uz jautājumu, izvēloties vienu no piedāvātajiem variantiem, ir rūpīgi jāizlasa gan teksts, gan jautājums, gan atbilžu varianti. Jautājumā ir lūgts izvēlēties vienu no trim apgalvojumiem, kas ir patiess attiecībā uz Lauru. Lasot apgalvojumus, koncentrējies uz to atšķirībām. Piemēram, visos apgalvojumos ir pieminēta mākslas vide (*milieu artistique, monde des artistes*). Pirmajā apgalvojumā ir teikts, ka Laura tajā ir kopš bērnības (*depuis son enfance*), otrajā – ka mākslas vidi Laura atklāj, aizbraucot uz Kubu, bet trešajā — ka viņai nav nekādas saskarsmes ar mākslas vidi. Teksta pirmajā rindkopā ir rakstīts, ka Lauras vecāki strādājuši mākslas vidē (*Mes parents travaillaient dans le milieu artistique*) un ka Laura ir šajā vidē izaugusi (*J'ai grandi entre artistes*). Līdz ar to pareizā atbilde ir A.

Otrajā uzdevuma daļā ir uzmanīgi jāizlasa apgalvojumi. Pirmajā apgalvojumā ir teikts, ka studēt kinomākslu Lauru pārliecinājuši vecāki (*persuadée par ses parents*), bet tekstā ir norādīts, ka Laura to ir nolēmusi pati (*j'ai décidé de suivre le chemin de mes parents*). Tātad šis apgalvojums ir aplams.

Otrajā apgalvojumā ir teikts, ka pusaudzes gados viņa ir atklājusi Franciju mēneša garumā (*a exploré la France pendant un séjour d'un mois*). Teksta pirmajā rindkopā ir rakstīts, ka viņa ir apmeklējusi Franciju ar saviem draugiem (*J'ai visité la France pour la première fois à l'âge de 17 ans, en mode routard, avec des camarades de classe.*), taču nav precizēts, cik ilgi Laura tur uzturējās. Tāpēc pareizā atbilde ir "nav minēts" – NM (*non mentionné*).

Trešajā apgalvojumā ir teikts, ka Laura ir devusies uz Kubu tāpēc, ka viņas valstī neeksistē atbilstoša studiju programma (*dans son pays le programme d'études de son choix n'existait pas*). Teksta otrajā rindkopā ir rakstīts, ka "tajā laikā kinomākslas augstskolas un kino industrijas mūsu valstī neeksistēja" (*à l'époque il n'y avait pas d'école ni d'industrie du cinéma dans notre pays*). Tātad šis apgalvojums ir patiess.

14. En quoi Laura est-elle reconnaissante envers la francophonie ? Pour répondre à la question, cite un passage du texte précisant une des raisons.

Trešajā uzdevuma daļā ir jautāts, kāpēc Laura ir pateicīga frankofonijai. Neaizmirsti, ka, pamatojot savu atbildi, tev ir jānocītē atbilstošā teksta daļa. Teksta ceturtajā rindkopā ir rakstīts, ka "frankofonijas pamati Laurai ir atvēruši vairākas durvis" (*ma base francophone m'a ouvert plusieurs portes*). Tātad atbilde ir: "Car la base de francophonie a ouvert plusieurs portes à Laura."

Alors que la République dominicaine partage une frontière avec un pays francophone, Haïti, l'aspect qui nous permet le moins de communiquer c'est la langue. Mais *ma base francophone m'a ouvert plusieurs portes* quand j'ai voulu m'approcher du peuple voisin, notamment pour apprendre à parler créole,

3. uzdevuma analīze

Devoir 3 (6 points)

Dans un magazine, tu lis un article sur le mouvement slow. Pour répondre aux questions 15–20, entoure la bonne réponse.

Uzdevumā ir jāizlasa teksts un jāizvēlas viens no trim variantiem, lai papildinātu teikumu vai atbildētu uz jautājumu. Pievērs uzmanību detaļām.

Piemēram, teikumā ir rakstīts, ka "Carlo Petrini ir uzsācis konceptu *slow food*..."

- A** ar mērķi izplatīt kulināro daudzveidību.
- B** lai pretotos *fast food* sliktajām tendencēm.
- C** lai sekotu jaunajām *slow* tendencēm.

17. Carlo Petrini lance le concept de *slow food*...

- A** dans le but de diffuser la diversité culinaire.
- B** afin de s'opposer aux tendances mauvaises du *fast food*.
- C** de manière à suivre les nouvelles tendances *slow*.

Teksta trešajā rindkopā ir rakstīts, ka kustība *slow* nevarēja neizplatīties. Vispirms tā izplatījās pārtikas nozarē, kuru bija pārņēmuši ātrās ēdināšanas pakalpojumu sniedzēji. Lai tam pretotos, itāļu kulinārijas žurnālists Karlo Petrīni ieviesa konceptu *slow food* [...].

Avec un tel programme, le mouvement *slow* ne pouvait que prendre de l'ampleur. Et en premier lieu dans le domaine alimentaire où sévissent les envahissants *fastfoods*. C'est pour s'y opposer que le journaliste gastronomique italien Carlo Petrini lance dès 1986 le concept de « *slow food* » qui entend réveiller les papilles en défendant la biodiversité culinaire et la gastronomie de proximité.

Tātad pareizā atbilde ir B.

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

- Lasīšana ar mērķi: nelasi tekstu vārdam pa vārdam, bet meklē konkrētu informāciju.
- Pasvītro atslēgvārdus uzdevumā, tad meklē to sinonīmus vai līdzīgas nozīmes vārdus tekstā.

- Lasi īsus tekstus (intervijas, ziņas, jauniešu blogus); mēģini īsi pastāstīt, kas ir teksta galvenā doma.
- Paplašini vārdu krājumu par bieži lietotām tēmām (pilsēta, atpūta, draugi, māksla, ceļošana, daba u. c.).

KLAUSĪŠANĀS

Šajā sadaļā izklāstīts, kā soli pa solim pildīt klausīšanās uzdevumus, lai nonāktu pie pareizās atbildes.

1. uzdevuma analīze

Audio ierakstā ir dizaina eksperta padomi. Uzdevumā ir jāsavieno virsraksti ar sniegtajiem padomiem. Pievērš uzmanību tam, ka:

- katrs virsraksts drīkst tikt izmantots tikai vienu reizi;
- ir viens lieks virsraksts (jāsaprot, kurš no virsrakstiem neatbilst nevienam padomam).

Kā nonākt pie pareizās atbildes

Klausoties audio ierakstu pirmo reizi, mēģini sadzirdēt un piefiksēt atslēgvārdus, kas palīdzētu izvēlēties atbilstošo virsrakstu. Piemēram, ierakstā ir šāda informācija:

*Depuis longtemps, vous avez envisagé de rénover la décoration de votre chambre ou appartement mais vous n'avez jamais eu assez de motivation et de courage. Nos experts ont préparé **six conseils** qui changeront votre habitat et votre vie.*

Tie ir ievadvārdi. Tie palīdz saprast, kādā tempā cilvēki runās un cik daudz padomu būs (six conseils). Pēc tam seko ekspertu padomi. Pievērš uzmanību, ka runātājs padomus numurē (**Premier conseil**):

Premier conseil : Si par le passé vous aviez **l'habitude de collectionner** des vases et des coussins colorés de toutes tailles sur le canapé du salon, **il faut terminer** cette pratique. **Libérez-vous** des objets déco qui surchargent votre intérieur et ne sont pas vraiment utiles. **Remplacez-les** par un unique vase et **deux ou trois** coussins assortis à votre design intérieur. La tendance de l'année c'est le **minimalisme**.

Pirmajā dzirdētajā padomā tiek runāts par ieradumu "kolekcionēt" lietas (*l'habitude de collectionner*). Pēc tam runātājs saka, ka šī prakse ir jāizbeidz (*il faut terminer*), ir jāatbrīvojas no liekā (*Libérez-vous*) un tas jāaizstāj (*Remplacez-les*) ar vienu vai diviem priekšmetiem (*deux ou trois*). Runātājs noslēdz padomu ar vārdu minimālisms (*minimalisme*), kas arī palīdz saprast, ka runa ir par virsrakstu E – "Uzmanīties no aksesuāriem – mazāk ir labāk" (*Attention aux accessoires – moins, c'est mieux.*).

Kāpēc neder citi virsraksti?

- Virsrakstā A ir runāts par ekodekoru (*décoration écoresponsable*)
- Virsrakstā B – par ziemeļniecisku harmoniju (*harmonie nordique*)
- Virsrakstā C – par darba vietas pārveidošanu mājoklī (*transformer votre espace de travail à la maison*)
- Virsrakstā D – par bailēm no izaicinājumiem (*peur des défis*)

- Virsrakstā F – par interjera praktiskumu (*organisation pratique*)
- Virsrakstā G – par augiem interjerā (*végétation*)

2. uzdevuma analīze

Uzdevumā, noklausoties ierakstu par franču valodas apguvi, ir jāizvēlas viens no trim variantiem. Kopumā visi atbilstu varianti varētu atbilst īstenībai, taču tev jāizvēlas tas, kas atbilst dzirdētajam audioierakstā.

Devoir 2 (7 points)

Écoute l'enregistrement sur l'apprentissage de la langue française. Pour les questions 7–13, choisis la bonne réponse (A, B ou C). Il y a 2 écoutes.

L'APPRENTISSAGE DE LA LANGUE FRANÇAISE

7. Selon le présentateur, pourquoi faut-il apprendre seulement le vocabulaire nécessaire ?

- A Pour faciliter le processus d'apprentissage d'une langue.
- B Pour améliorer la production des phrases.
- C Pour éviter de surcharger la mémoire.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

Uz jautājumu – Pēc runātāja vārdiem, kāpēc vajag apgūt tikai nepieciešamo vārdu krājumu? (*Selon le présentateur, pourquoi faut-il apprendre seulement le vocabulaire nécessaire ?*) – pareizais atbildes variants ir B – “Lai uzlabotu teikumu izveidi” (*Pour améliorer la production des phrases.*). To var saprast jau ieraksta sākumā, kur ievadvārdos runātājs nosauc sarunas tematu, kas ir teikumu izveide (*construire les phrases*):

*Bonjour à tous ! Aujourd'hui, je vais vous expliquer pourquoi c'est important que vous appreniez uniquement le vocabulaire dont vous avez besoin pour ensuite **construire les phrases** de plus en plus complexes.*

Atbildes variantā A ir runāts par valodas apguves procesa atvieglošanu (*faciliter le processus d'apprentissage*). Atbildes variantā C – par atmiņas pārslodzi (*surcharger la mémoire*).

3. uzdevuma analīze

Šajā uzdevumā ir jāatzīmē, vai formulētais apgalvojums ir patiess vai aplams. Ir dots piemērs – apgalvojums Nr. 0.

LE MARCHÉ DE STRASBOURG

		VRAI	FAUX
0.	<i>Deux millions de personnes visitent ce marché.</i>	X	
1.	Ce marché a lieu chaque week-end.		
2.	Le marché de Strasbourg est très ancien.		
3.	Le marché est ouvert jusqu'à la fin décembre.		

Kā nonākt pie pareizās atbildes

Apgalvojums Nr. 1 ir aplams, jo ierakstā ir teikts, ka Ziemassvētku tirdziņš notiek katru gadu (*a lieu chaque année*), nevis katru nedēļas nogali (*chaque week-end*).

Apgalvojumi Nr. 2 un Nr. 3 ir patiesi, jo ierakstā ir minēts, ka Ziemassvētku tirdziņš Strasbūrā ir viens no senākajiem (*fait partie des plus anciens*) un ka tas noslēdzas 24. vai 31. decembrī (*s'achève selon les années le 24 ou le 31 décembre*), tātad, decembra beigās.

*Deux millions de personnes viennent visiter le traditionnel marché de Noël de Strasbourg. Ce marché existe depuis 1570. **Il fait partie des plus anciens** et des plus grands marchés de Noël d'Europe. Il débute le premier samedi de l'avent et **s'achève selon les années le 24 ou le 31 décembre**. Le marché de Noël de Strasbourg **a lieu chaque année** sur la place de la cathédrale et est très apprécié pour son animation et ses illuminations.*

Kā sagatavoties šāda veida uzdevumiem

- Pirms klausīšanās pasvīturo atslēgvārdus apgalvojumos.
- Klausoties pirmo reizi, ir svarīgi uztvert galveno ideju vai domu.
- Klausoties otro reizi salīdzini dzirdētos atslēgvārdus ar apgalvojumos pasvītrotajiem atslēgvārdiem. Ja divi apgalvojumi šķiet līdzīgi, izpēti, ar ko tie atšķiras un izvēlies to, kas precīzāk atbilst visam tekstam kopumā.
- Atceries, ka nav jāraksta pilni teikumi, atbilde var būt īsa.
- Salīdzini nozīmi, nevis vārdus – formulējumi audio tekstā un uzdevumā var saturēt tos pašus vārdus, bet radīt citu nozīmi.
- Gatavojoties klausīšanās daļai, klausies īsus audioierakstus franču valodā un centies saprast galveno domu jau pirmajās 10-15 sekundēs.

RAKSTĪŠANA

Šajā sadaļā parādīts, kā soli pa solim pildīt rakstīšanas uzdevumu, lai nonāktu pie labākā iespējamā snieguma.

Uzdevuma analīze

Ir svarīgi izpildīt uzdevuma nosacījumu – teksta apjomam jābūt ap 200 vārdiem. Viena no kļūdām, kas bieži sastopama, ir liekvārdība. Tā attiecas ne tikai uz atsevišķu vārdu, bet arī uz domas atkārtošānu. Nereti vienu un to pašu domu, viedokli vai ideju pauž atkārtoti, izsakot to citiem vārdiem. Rezultātā teksts kļūst nevajadzīgi garš, bet tā kvalitāte pasliktinās gan satura, gan kompozīcijas ziņā. Tas neļauj saņemt maksimālo punktu skaitu attiecīgajos vērtēšanas kritērijos.

Otrā problēma, kas nereti sastopama, ir saistīta ar veidotā teksta struktūru un kompozīciju. Tekstam (piemēram, bloga ierakstam u. tml.) jābūt strukturētam un tam jāsaturs vairākas rindkopas: ievads (*introduction*), galvenā daļa (*partie principale*), kas var sastāvēt no divām vai trim rindkopām, un nobeigums (*conclusion*). Katra daļa jāsāk jaunā rindkopā. Kāpēc tas ir svarīgi? Tas palīdz sakārtot domas un veidot loģisku, pārskatāmu un pamatotu viedokļa izklāstu, savukārt lasītājam tas palīdz precīzāk uztvert domas un pausto attieksmi.

Rakstot e-pastu, arī ir jāievēro noteiktas normas, katra daļa jāsāk ar jaunu rindkopu: *appel, formule de salutation, introduction, corps du message, formule finale, signature*.

Appel :

La salutation initiale qui s'adresse directement au destinataire. Le choix dépend du contexte et de la relation avec la personne (par exemple, « Bonjour Madame, », « Cher Monsieur Dubois, » ou « Madame, Monsieur, »).

Phrase d'accroche :

Cela peut être le rappel de contexte : « Suite à notre conversation... », « Comme convenu... » ou une interrogation bienveillante : « J'espère que vous allez bien », « J'espère que votre semaine se passe bien » ou une courte présentation : « Je m'appelle [Votre Nom] et je vous écris pour... » ou un compliment/une observation : « J'ai vu votre publication sur... ».

Annnonce du sujet (La raison d'être) : *bref et direct. L'explication claire pourquoi on écrit : « Je vous contacte aujourd'hui pour... ».*

Corps du message :

Le contenu principal du courriel où l'on développe le sujet. Il doit être structuré, clair et aller droit au but, en évitant les phrases trop longues ou complexes.

Formule de politesse :

La phrase de conclusion qui termine le message. Elle doit être adaptée au ton du courriel (par exemple, « Cordialement, » « Sincères salutations, » ou « Bonne journée, »).

Signature :

La partie finale qui comprend vos informations personnelles, comme votre nom, votre titre et vos coordonnées. Il est recommandé de l'inclure pour faciliter les réponses ou le contact.

Trešā problēma rakstīšanas daļā ir saistīta ar uzdevuma nosacījumu izpratni: "Kas jādara šajā uzdevumā?" Ja uzdevumā nepieciešams veikt vairākas darbības, ir svarīgi izpildīt tās visas, lai nezaudētu punktus vērtējumā. Piemēram, uzdevumos, kuros jāsniedz atbilde uz e-pastu, parasti ir norādīti vairāki punkti, par kuriem obligāti jāraksta. Tāpēc, pirms sākt pildīt uzdevumu, ir ļoti rūpīgi jāizlasa un jāsaprot visi nosacījumi.

Kā nonākt pie pareizās atbildes

***Tu as 40 minutes pour faire le devoir.
Écris entre 150 – 200 mots.***

Pendant les vacances d'hiver, tu es allé(e) acheter des cadeaux pour l'anniversaire de ton ami(e). Tu décides d'écrire un post consacré à cette expérience dans ton blog. Pour cela tu as d'abord demandé à tes amis de partager leurs avis.

Les messages de tes amis :

Irène

C'était incroyable ! J'ai beaucoup apprécié ce nouveau centre commercial. Nous avons acheté tout ce dont nous avons besoin. Le choix des boutiques est grand, c'est magnifique !

Marc

Il y avait une file d'attente pour y entrer, mais les prix étaient modérés. Et il y a beaucoup de cafés.

Lucille

Il y avait trop de monde, il était difficile de trouver les vendeurs. J'avais besoin d'aide pour m'orienter dans une si grande surface.

Écris ton post. Tu dois :

- résumer les informations données par tes amis et ajouter tes propres idées ;
- partager les sentiments et les émotions éprouvés ;
- suggérer de retourner à cet endroit encore une fois (donne 2 raisons) ;
- proposer d'autres idées pour trouver des cadeaux.

Šajā uzdevumā ir jāuzraksta raksts savam blogam (*un post dans ton blog*). Pievērs uzmanību uzdevuma situācijai – tas ir pieredzes stāsts (*un post consacré à cette expérience*) par dāvanu iegādi brīvlaika laikā drauga dzimšanas dienai. Obligāti jāiekļauj draugu viedokļi (Irène, Marc, Lucille), jo tu šo piedzīvojumu esi kopā dalījis ar viņiem (*tu as d'abord demandé à tes amis de partager leur avis*).

Uzmanīgi izlasi, kāda informācija jāsniedz papildu pamatnosacījumiem. Tā ir noformulēta punktos, kurus nepieciešams precīzi izpildīt, lai saņemtu maksimālo punktu skaitu kritērijā "Satars un uzdevuma izpilde".

Kā soli pa solim nonākt pie pareizās atbildes

Appel (uzruna)

Annonce du sujet (īss ievads, piemēram, par priecīgām atmiņām par kopā pavadīto laiku)

Corps du message (galvenās daļas pieturas punktu secība)

- apkopo draugu viedokļus – uzraksti, kāds ir viņu pozitīvais un negatīvais viedoklis un īsi paskaidro, kāpēc viņi tā domā;

- apraksti savas jūtas un emocijas – piemēram, tu biji laimīgs pavadīt šo laiku kopā ar draugiem, juties priecīgs, sajūsmināts u. tml.;
- iesaki vēlreiz apmeklēt šo vietu (nosauc divus iemeslus, kāpēc tas būtu jādara), piemēram, jūs iepazīnāties ar vienaudžiem un vēlaties viņus atkal satikt;
- piedāvā citas idejas dāvanu sagādāšanai, piemēram, dāvanas var pagatavot pašu rokām.

Conclusion (noslēgums) – piemēram, būtu vērts atkārtot šo ceļojumu plašākā draugu lokā.

ATCERIES

- ✓ Tekstam jābūt sadalītam rindkopās: *Appel, Annonce du sujet, Corps du message point 1, Corps du message point 2, Corps du message point 3, Corps du message point 4, Conclusion.*
- ✓ Visi punkti uzdevumā ir noformulēti tādā veidā un secībā, lai, izpildot tos vienu pēc otra, varētu izveidot loģisku, pārskatāmu un strukturētu tekstu.
- ✓ Pirmais punkts (draugu viedokļu apkopojums) ir formulēts vispārīgāk, un to var precīzi izpildīt tikai tad, ja uzmanīgi esi izlasījis draugu iesūtīto tekstu un identificējis katra viedokli:

Irène ir sajūsmā par jauno tirdzniecības centru (*Incroyable*) un priecājas, ka izdevies nopirkt visu nepieciešamo (*Nous avons acheté tout dont nous avons besoin*).

Marc nosauc gan pozitīvās, gan negatīvās puses: viņam patika cenas (*prix modérés*), bet nepatika rindas pie ieejas tirdzniecības centrā (*une file d'attente pour y entrer*).

Lucille stāsta par negatīvu pieredzi (*trop de monde, difficile à trouver*).

Efektīvai uzdevuma izpildei un skaidrai komunikācijai ir nepieciešams atbilstošs vārdu krājums un gramatiskās struktūras (vārdu un izteicienu, kā arī gramatisko formu dažādība). Tomēr ir jāatceras, ka B1 līmenī ir pieļaujamas dažas kļūdas sarežģītākās struktūrās, kas netraucē saprast rakstīto un, ja valodas lietojums ir pārsvarā precīzs, tas nebūs šķērslis saņemt maksimālo punktu skaitu kritērijos "Valodas līdzekļu daudzveidība" un "Valodas lietojuma pareizība un precizitāte".

Kā sagatavoties rakstīšanas daļai

- Raksti īsus atbilžu paraugus uz dažādiem jautājumiem – kā konkrētais temats ir atspoguļots tavā dzīvē, kas tev tajā patīk (piemēram, mans mīļākais mācību priekšmets), kas varētu būt svarīgs (piemēram, mājasdarbu nozīme), dažādu aspektu plusi un mīnusi.
- Lieto šablonus – īsus teikumus ievadam un noslēgumam, kā arī frāzes, kas norāda iemeslu un secinājumu.
- Nostiprini dažādas gramatiskās struktūras – darbības vārdu laikus, palīgteikumus, vēlējuma izteiksmi, ciešamo kārtu, modālo darbības vārdu lietošanu u.c.
- Lai uzlabotu vārdu krājumu, lasi īsas diskusijas forumos un pieraksti noderīgas frāzes.
- Iesaisti mācību partneri/skolotāju savu tekstu vērtēšanā. Skolotāja lomu vari piešķirt arī mākslīgajam intelektam, kurš izlabos tekstu un sniegs atgriezenisko saiti.

Valodas līdzekļu saraksts rakstīšanas daļai

	Emploi minimal suffisant	Emploi suggéré saillant
INTRODUCTION	<i>En premier lieu*</i> <i>Premièrement</i>	<i>D'abord</i> <i>À priori</i> <i>À première vue</i>
ADDITION	<i>Aussi</i> <i>Encore</i> <i>De même</i> <i>Deuxièmement</i>	<i>De plus</i> <i>En outre</i> <i>De surcroît</i>
ÉNUMÉRATION	<i>D'abord</i> <i>Ensuite</i>	<i>Enfin</i>
LIAISON, TRANSITION	<i>Bref</i> <i>D'ailleurs</i> <i>Donc</i> <i>D'un autre côté</i> <i>Ensuite</i>	<i>En sommes</i> <i>En outre</i> <i>Or</i> <i>Par ailleurs</i> <i>Puis</i>
EXPLICATION	<i>car**</i> <i>c'est-à-dire*</i> <i>Par contre</i> <i>En effet</i>	<i>Effectivement</i> <i>Du reste</i> <i>Etant donné que</i> <i>Puisque</i>
ILLUSTRATION	<i>Par exemple</i>	<i>Entre autres</i> <i>Notamment</i>
OPPOSITION	<i>au contraire</i> <i>par contre</i> <i>pourtant</i> <i>néanmoins</i>	<i>quoique</i> <i>toutefois</i> <i>Dans un autre ordre d'idée</i>
CONSÉQUENCE	<i>Alors</i> <i>Ainsi</i> <i>Ainsi donc</i> <i>Bref</i> <i>de sorte que</i> <i>C'est pourquoi</i> <i>donc</i> <i>En conséquence</i> <i>Par conséquent</i> <i>En somme</i>	<i>Aussi d'où</i> <i>Dans ces conditions</i> <i>Pour cette (ces) raison(s)</i> <i>Partant de ce fait</i> <i>Au fond</i> <i>Dans l'ensemble</i> <i>Tout bien pesé</i> <i>Essentiellement</i> <i>Somme toute</i> <i>Tout compte fait</i>
CONCLUSION	<i>Ainsi</i> <i>En résumé</i> <i>En dernier lieu</i> <i>Finalement</i>	<i>En définitif</i> <i>Étant donné</i> <i>En fin de compte</i>

* Les expressions qui débutent par des lettres minuscules peuvent être placées uniquement à l'intérieure de la phrase. ** Les expressions qui débutent par des lettres majuscules peuvent être placées au début de la phrase.

RUNĀŠANA

Šajā sadaļā aprakstīti, kā soli pa solim pildīt runāšanas uzdevumu, lai nonāktu pie labākā iespējamā snieguma.

Runāšanas daļas biļetes paraugs

Sujet 1	
Élève A Avec un(e) ami(e), vous choisissez une activité pour un voyage de classe. Vous discutez de 2 possibilités : visiter un musée des sciences (Élève A) ou faire une randonnée (Élève B). Ton point de vue : Il faut visiter un musée des sciences. 1. Présentation de ton point de vue (préparation – 5 min, prise de parole – 2 min). 1.1. Prépare au moins 2 raisons et 2 exemples pour justifier ton point de vue. Tu peux utiliser les mots-clés de l'encadré ci-dessous : programme / besoins / activités / avantages / intérêts 1.2. Présente ton opinion appuyée sur ces 2 raisons et ces 2 exemples. 1.3. Écoute ton interlocuteur et note ses idées. 2. Discussion (préparation – 2 min, prise de parole – 3 min). 2.1. Utilise tes notes pour préparer 2-3 questions pour ton interlocuteur ; 2.2. Avec l'élève B, à deux, discutez et décidez ensemble ce que vous allez faire. 3. Réponds aux questions du professeur (réponses développées).	Élève B Avec un(e) ami(e), vous choisissez une activité pour un voyage de classe. Vous discutez de 2 possibilités : visiter un musée des sciences (Élève A) ou faire une randonnée (Élève B). Ton point de vue : Il faut faire une randonnée. 1. Présentation de ton point de vue (préparation – 5 min, prise de parole – 2 min). 1.1. Prépare au moins 2 raisons et 2 exemples pour justifier ton point de vue. Tu peux utiliser les mots-clés de l'encadré ci-dessous : programme / besoins / activités / avantages / intérêts 1.2. Écoute ton interlocuteur et note ses idées. 1.3. Présente ton opinion appuyée sur ces 2 raisons et ces 2 exemples. 2. Discussion (préparation – 2 min, prise de parole – 3 min). 2.1. Utilise tes notes pour préparer 2-3 questions pour ton interlocuteur ; 2.2. Avec l'élève A, à deux, discutez et décidez ensemble ce que vous allez faire. 3. Réponds aux questions du professeur (réponses développées).

Uzdevuma analīze

Monologruna

Uzdevuma nosacījumos ir teikts, ka ir jāizvēlas aktivitāte klases ceļojuma laikā (*vous choisissez une activité pour un voyage de classe*).

Gatavojot runu, koncentrējies uz savas pozīcijas (skolēns A vai skolēns B) pozitīvajām pusēm.

Skolēns A

- Pēc uzdevuma nosacījumiem jāpiedāvā apmeklēt zinātnes muzejs (*il faut visiter un musée des sciences*); padomā par priekšrocībām muzeja apmeklējumam. Var izmantot dažus vai visus biļetē piedāvātos vārdus (*On a besoin des activités éducatives. Les avantages d'une visite des musées sont...*). Var izmantot arī citus vārdus: *C'est une opportunité d'apprendre et de découvrir la culture. On peut découvrir l'histoire des civilisations.*
- Sāc savu runu ar nelielu ievadu, kurā nosauc savu pozīciju: *Selon moi, une visite au musée a plusieurs avantages comme ...* (Pēc manām domām, muzeja apmeklējumam ir vairākas priekšrocības, piemēram, ...), *Je pense qu'il vaut mieux ...* (Es domāju, ka būtu labāk, ...)
- Neaizmirsti nosaukt vismaz divus argumentus, lai pamatotu savu pozīciju (*Une visite au musée permet d'élargir les connaissances*), kā arī minēt divus piemērus no savas personīgās pieredzes vai savu draugu/paziņu pieredzes (*Pendant ma dernière visite au musée, j'ai appris ...*).

- Runu var noslēgt, atkārtojot savu pozīciju, piemēram, *C'est pourquoi je propose cette activité* (Tāpēc es piedāvāju šo aktivitāti.).

Skolēns B

- Pēc uzdevuma nosacījumiem jāpiedāvā iet pārgājienā (*il faut faire une randonnée*); padomā par pārgājiena priekšrocībām. Var izmantot dažus vai visus biļetē piedāvātos vārdus (*Comme notre programme est très intinsif Si nos intérêts se concentrent sur la nature ...*). Var izmantot arī citus vārdus: *C'est bien de nous reposer On peut passer du temps au vert.*
- Sāc savu runu ar nelielu ievadu, kurā nosauc savu pozīciju: *Selon moi, une randonnée est une option idéale pour ...* (Pēc manām domām, pārgājiens ir ideāla izvēle ...), *Je pense qu'il vaut mieux ...* (Es domāju, ka būtu labāk, ...).
- Neaizmirsi nosaukt vismaz divus argumentus, lai pamatotu savu pozīciju (*Une randonnée permet de retrouver les forces ...*), kā arī minēt divus piemērus no savas personīgās pieredzes vai savu draugu/paziņu pieredzes (*Pendant ma dernière randonnée, j'ai découvert ...*).
- Runu var noslēgt, atkārtojot savu pozīciju, piemēram, *C'est pourquoi je propose cette activité* (Tāpēc es piedāvāju šo aktivitāti.).

Diskusija

Klausoties sava partnera atbildi un veicot pierakstus, atzīmē, par ko viņam var uzdot jautājumus. Raksti tikai atslēgvārdus – tā var piefiksēt vairāk nepieciešamās informācijas. Vēlāk būs dotas 2 minūtes, lai, pamatojoties uz pierakstiem, noformulētu jautājumus partnerim.

Piemēram, ja sarunu partneris runā par pārgājienu, pievērš uzmanību tam, vai viņš ir minējis pārgājiena vietu vai laiku. Ja viņš to nav nosaucis, vari uzdot šādus jautājumus: *Quel endroit on va choisir pour notre randonnée ?* (Uz kurieni mēs dosimies pārgājienā?) *Combien de temps va durer notre randonnée ?* (Cik ilgs būs pārgājiens?)

Ja tavs sarunu partneris runā par muzeja apmeklējumu ceļojuma laikā, pievērš uzmanību tam, vai viņš ir nosaucis muzeja veidu vai apmeklējuma laiku. Ja viņš to nav minējis, var uzdot šādus jautājumus: *Quel musée on va choisir pour notre visite ?* (Kuru muzeju mēs apmeklēsim?) *À quelle heure nous pouvons visiter ce musée ?* (Cikos mēs varam apmeklēt šo muzeju?)

Vienojoties ar sarunu partneri par aktivitāti:

- var piekrist viņa piedāvājumam: *Je pense que cette fois il vaut mieux choisir ta proposition.* (Es domāju, ka šoreiz ir labāk izvēlēties tavu piedāvājumu.),
- var pajautāt, vai viņš būtu ar mieru izvēlēties savu piedāvāto aktivitāti: *Est-ce que tu acceptes ma proposition ? Es-tu d'accord avec ma proposition ?* (Vai tu piekrīti manam piedāvājumam?),
- var mēģināt pārliecināt izvēlēties citas aktivitātes: *Tu ne le regretteras pas !* (Tu to nenožēlosi!)

Atbildes uz skolotāja/intervētāja jautājumiem:

Questions du professeur :

1. Dans une situation réelle, soutiendrais-tu la position que tu viens de présenter ? Pourquoi ?
2. Quels musées aimerais-tu visiter ? Pourquoi ? (Élève B)
3. Pourquoi est-il important d'apprendre à connaître la nature ? (Élève A)

Pirmais skolotāja/intervētāja jautājums ir par tavu izvēli, ja uzdevumā minētā situācija būtu notikusi reālajā dzīvē. Ir divi varianti:

- palikt pie savas pozīcijas: *Je reste sur ma position. Je ne changerai pas d'avis.*
- var izvēlēties sava sarunu partnera pozīciju: *Je ne partage pas mon choix.*

Abos gadījumos ir svarīgi pamatot savu izvēli.

Atbildēm uz otro skolotāja/intervētāja jautājumu ir jābūt izvērstām. Piemēram, uz jautājumu *Quels musées aimerais-tu visiter ? Pourquoi ?* var atbildēt:

Je préfère le musée de l'Histoire de Riga et de la navigation, car, premièrement, je suis né à Riga et je voudrais savoir plus sur ma ville natale, et, deuxièmement, je voudrais être marin dans le futur. (Es dodu priekšroku Rīgas vēstures un kuģniecības muzejam, jo, pirmkārt, esmu dzimis/dzimusi Rīgā un vēlos uzzināt vairāk par savu dzimto pilsētu, un, otrkārt, nākotnē es gribētu kļūt par jūrnieku.)

Uz jautājumu *Pourquoi est-il important d'apprendre à connaître la nature ?* var atbildēt: *J'aime la nature car, premièrement, je suis né à la campagne, et, deuxièmement, je voudrais me consacrer à la protection de l'environnement.* (Man patīk daba, jo, pirmkārt, esmu dzimis laukos, un, otrkārt, es vēlētos savu nākotni saistīt ar dabas aizsardzību.)

Noslēgumā pasaki paldies:

- sarunu partnerim (*Merci de ton opinion et de tes questions !*)
- skolotājam/intervētājam (*Merci de vos questions !*)

ATCERIES

- Drīkst lūgt skolotājam/intervētājam atkārtot jautājumu. Izmanto frāzes: *Pourriez-vous répéter la question s'il vous plaît ? Excusez-moi, pourriez-vous répéter ?*
- Neuztraucies, ja šķiet, ka sarunu partnera valodas līmenis ir augstāks vai zemāks par tavējo. Vērtētājs katru runātāju vērtē individuāli.
- Augstāko vērtējumu iespējams saņemt arī tad, ja ir pieļautas dažas gramatiskās vai izrunas kļūdas.
- Mēģini atbildēt uz visiem jautājumiem pēc iespējas plašāk.
- Neklusē! Mēģini atbildēt pat tad, ja neesi pārliecināts par atbildi.

Kā sagatavoties runāšanas daļai

- Vingrinies veidot strukturētu runu par dažādām tēmām, izmantojot piemērus no savas pieredzes un apsverot dažādu situāciju/apstākļu plusus un mīnus.
- Mācies uzmanīgi klausīties, ko partneris saka, un uzdot jautājumus par dzirdēto informāciju.
- Vingrinies, kā piedāvāt kādas situācijas risinājumu, lai panāktu vienošanos.
- Iekrāso izdales materiālā vārdus un frāzes, kas tev varētu palīdzēt runas plānošanā.
- Vingrinies ievērot laika ierobežojumu (5 minūtes), gatavojoties, un pārbaudi, vai 2 minūšu laikā spēj pateikt visu ieplānoto.

- Runāšanas daļā atbildi vērtē pēc pieciem kritērijiem. Izpēti tos, lai uzzinātu, kā sasniegt maksimālo punktu skaitu.
- Lai paplašinātu vārdu krājumu, klausies īsas diskusijas, podkāstus vai īsus video dažādās platformās un pieraksti noderīgas frāzes. Tas palīdz ne tikai paplašināt vārdu krājumu, bet arī apgūt pareizu izrunu, intonāciju un runas dabisko plūdumu.
- Iesaisti mācību partneri vai skolotāju savas atbildes vērtēšanā. Skolotāja lomu vari uzticēt arī mākslīgajam intelektam, kas izvērtēs tavu runu un sniegs atgriezenisko saiti.

1. pielikums Vērtēšanas kritēriji rakstīšanas daļai

Vērtēšanas kritēriji	Snieguma apraksts, punkti					
	0 punktu	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti	5 punkti
Saturs un uzdevuma izpilde	Teksts neatbilst uzdevuma nosacījumiem. / Teksta apjoms nesasniedz 50 vārdus.	Sniedz vispārīgus apgalvojumus, kuri ir daļēji saistīti ar uzdevuma nosacījumiem, pārsvarā pārrakstot iedevuma tekstu.	Daļēji uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, atbilde nav pamatota. Iespējama atkārtotā vai novirze no uzdevuma nosacījumiem.	Pārsvarā uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, pamatojot savu viedokli ar atsevišķiem piemēriem. Iespējama atkārtotā vai novirze no uzdevuma nosacījumiem kādā no satura punktiem.	Uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, pamatojot savu viedokli ar atbilstošiem piemēriem.	Uzdevuma nosacījumiem un saziņas situācijai pilnībā atbilstošs teksta saturs, izvērsot un pamatojot savu viedokli ar atbilstošiem piemēriem.
Organizācija un tekstveide		Tekstu veido daži savstarpēji saistīti teikumi. Daļējums rindkopās nav ievērots. Domas virzība dažviet nav uztverama.	Uzdevumam daļēji atbilstošs teksta noformējums. Teksts ir daļēji saistīts. Daļējums rindkopās tikai daļēji atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Uzdevumam pārsvarā atbilstošs teksta noformējums. Teksts ir pārsvarā saistīts, izmantojot biežāk lietotus saistītāvjārdus. Daļējums rindkopās pārsvarā atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Uzdevumam atbilstošs teksta noformējums. Teksts ir skaidrs un saistīts, izmantoti dažādi saistītāvjārdi. Daļējums rindkopās atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Uzdevumam atbilstošs teksta noformējums. Teksts ir skaidrs, loģisks un saistīts, mērķtiecīgi izmantoti saistītāvjārdi. Daļējums rindkopās un to saistījums pilnībā atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.
Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatisko struktūru) daudzveidība		Ļoti ierobežoti valodas līdzekļi, izmanto vienkāršas, iegaumētas frāzes.	Ierobežots savu vārdu krājums, izmanto iegaumētas frāzes un vienkāršas gramatiskās struktūras, kuras bieži atkārtojas.	Pietiekams vārdu krājums, lai izteiktos vienkāršā veidā, lietojot gramatiskās pamatstruktūras.	Uzdevuma izpildei un komunikācijai piemērots, pietiekami bagāts vārdu krājums, dažreiz tiek lietotas sarežģītākas gramatiskās struktūras.	Pārliecinošai uzdevuma izpildei un skaidrai komunikācijai atbilstošs un bagāts vārdu krājums, tiek lietotas arī sarežģītākas gramatiskās struktūras.
Valodas lietojuma pareizība un precizitāte (leksika, gramatika un pareizrakstība)		Valodas lietojums ir kļūdains un traucē uztvert domu.	Valodas lietojums bieži ir kļūdains un dažreiz traucē uztvert domu.	Biežāk izmantoto valodas līdzekļu lietojums ir diezgan pareizs, kļūdas pārsvarā netraucē saprast rakstīto.	Valodas lietojums ir pārsvarā precīzs, dažas nesistemātiskās kļūdas netraucē saprast rakstīto.	Valodas lietojums ir precīzs, dažas kļūdas sarežģītākās struktūrās netraucē saprast rakstīto.

2. pielikums Vērtēšanas kritēriji runāšanas daļai

Vērtēšanas kritēriji		Snieguma apraksts, punkti					
		0 punktu	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti	5 punkti
Uzdevuma izpilde (10 punktu); vērtē katru daļu atsevišķi	Monologruna (saistījums, pamatojums)	Nolasa uzdevuma tekstu, atslēgvārdus vai savus pierakstus.	Ietver dažus uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir daļēji saprotams. Sniedz galvenokārt atsevišķus apgalvojumus.	Daļēji izpilda uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir daļēji saprotams, saistīts ar uzdevumā piedāvāto informāciju.	Pārsvārā izpilda uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir saprotams un daļēji pamatots.	Izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir skaidrs un pamatots ar atbilstošiem piemēriem. Runa pārsvārā ir saistīta un strukturēta.	Pilnībā izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir skaidrs, izvērstā un pamatots ar saziņas situācijai atbilstošiem piemēriem. Runa ir saistīta un strukturēta.
	Mijiedarbība informācijas nodošanā (jautājumu uzdošana, izpratne, sarunas uzturēšana, atbildes uz sarunas biedra un intervētāja jautājumiem)	Nesniedz atbildi uz jautājumiem, neiesaistās sarunā vai atbild uz jautājumiem ar "jā/nē".	Ietver dažus uzdevuma nosacījumus. Spēj uzturēt sarunu tikai ar intervētāja palīdzību. Atbild uz dažiem jautājumiem, izmantojot vienkāršas frāzes.	Daļēji izpilda uzdevuma nosacījumus. Daļēji spēj uzturēt sarunu. Sniedz dažas īsas un vienkāršas atbildes, izmantojot iegaumētas frāzes.	Pārsvārā izpilda uzdevuma nosacījumus. Uzdod dažus jautājumus. Spēj uzturēt sarunu vienkāršā veidā. Atbild uz jautājumiem, sniedzot īsas un vienkāršas atbildes.	Izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Uzdod jautājumus. Iesaistās sarunā un uztur to. Atbild uz visiem jautājumiem, sniedzot atbilstošas atbildes.	Pilnībā izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Uzdod atbilstošus jautājumus. Aktīvi iesaistās sarunā un uztur to. Pārliecinoši atbild uz visiem jautājumiem, sniedzot izvērstas atbildes.
Vārdu krājums, gramatika, valodas plūdums un izruna (15 punktu); vērtē visai atbildei kopā	Valodas bagātība (valodas apjoms, diapazons)	Valodas lietojums nepietiekams, lai novērtētu.*	Lieto tikai elementārus vārdus un vienkāršas frāzes, lai mēģinātu noformulēt domu.	Lieto ierobežotu vārdu krājumu. Bieži atkārto vienas un tās pašas frāzes, lai izteiktos.	Lieto pietiekamu vārdu krājumu, vienkāršus un vienkāršus izteikumus par tematu, lai izteiktos un uzturētu sarunu.	Izmanto piedāvātajai saziņas situācijai atbilstošus valodas līdzekļus. Lieto pietiekamu vārdu krājumu, lai skaidri izteiktos par tematu un uzturētu sarunu.	Pārliecinoši izmanto piedāvātajai saziņas situācijai atbilstošus valodas līdzekļus. Prasmīgi lieto pietiekami bagātu vārdu krājumu, lai skaidri izteiktos par tematu un uzturētu sarunu.
	Valodas līdzekļu lietojuma pareizība (gramatiski pareizs un leksiski precīzs valodas lietojums)		Valodas līdzekļu lietojums ir tikai daļēji saprotams.	Izmanto biežāk lietotos valodas līdzekļus ar kļūdām, kuras dažreiz traucē uztvert teikto.	Diezgan pareizi izmanto biežāk lietotos valodas līdzekļus, kļūdas pārsvārā netraucē saziņai.	Pārsvārā pareizi lieto dažādus valodas līdzekļus, nedaudzās kļūdas un pārteikšanās netraucē saziņai.	Pareizi lieto dažādus valodas līdzekļus. Var pieļaut kļūdas, izsakot sarežģītākas domas un lietojot sarežģītākas struktūras. Kļūdas netraucē saziņai.
	Valodas plūdums (izruna, uzsvāri, ritms un intonācija)		Runā izmanto ļoti īsus, izolētus izteikumus.	Runā ar pauzēm, izmantojot atsevišķus izteikumus. Izrunas kļūdas var traucēt uztvert domu.	Runā saprotami, dažreiz ar vilcināšanos, meklējot vārdus. Izrunas kļūdas pārsvārā netraucē izpratnei.	Runā diezgan tekoši un saprotami. Izvēloties piemērotus izteikumus, iespējamas pauzes nevietā. Izrunā iespējamas kļūdas, kas netraucē izpratnei.	Runā pietiekami tekoši un saprotami. Izvēloties piemērotus izteikumus, iespējamas pauzes nevietā. Izrunā pieļaujamas dažas kļūdas, kas netraucē izpratnei.

* Ja skolēns iegūst 0 punktu **abos** uzdevuma izpildes kritērijos (monologruna, mijiedarbība informācijas nodošanā), kopvērtējumā iegūst 0 punktu, jo valodas lietojums nepietiekams, lai novērtētu. Ja skolēns ir ieguvis vismaz 1 punktu **kaut vienā no** uzdevuma izpildes kritērijiem, tiek vērtēts arī viņa sniegums valodas bagātības, valodas līdzekļu lietojuma pareizības un valodas plūduma kritērijos.

3. pielikums 2024./2025. mācību gada uzdevumi (angļu, vācu, franču valodas)

Eksāmens angļu valodā 9. klasei

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/44484/download?attachment>

Angļu valoda 9. klasei. Klausīšanās daļa

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/44651/download?attachment>

Angļu valoda 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/45644/download?attachment>

Eksāmens vācu valodā 9. klasei

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/44487/download?attachment>

Vācu valoda 9. klasei. Klausīšanās daļa

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/44654/download?attachment>

Vācu valoda 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/45653/download?attachment>

Eksāmens franču valodā 9. klasei

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/44490/download?attachment>

Franču valoda 9. klasei. Klausīšanās daļa

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/44657/download?attachment>

Franču valoda 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji

<https://www.viaa.gov.lv/lv/media/45656/download?attachment>

<https://www.viaa.gov.lv/lv/20242025-macibu-gada-uzdevumi>

2024./2025. mācību gada uzdevumi

Atskatot tekstu

Publicēts: 19.02.2025.
Atpaņināts: 19.12.2025.

Vidusskola

9. klase

Centralizētie eksāmeni

- Eksāmens latviešu valodā 9. klasei
- Latviešu valoda 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji
- Eksāmens matemātikā 9. klasei, 2025
- Matemātika 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji
- Eksāmens angļu valodā 9. klasei
- Angļu valoda, 9. klase. Klausīšanās daļa, 2025
- Angļu valoda 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji
- Eksāmens vācu valodā 9. klasei
- Vācu valoda, 9. klase. Klausīšanās daļa, 2025
- Vācu valoda 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji
- Eksāmens franču valodā 9. klasei
- Franču valoda, 9. klase. Klausīšanās daļa, 2025
- Franču valoda 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji
- Starpdisciplinārais diagnosticojams darbs 9. klasei
- Starpdisciplinārais diagnosticojams darbs 9. klasei. Vērtēšanas kritēriji